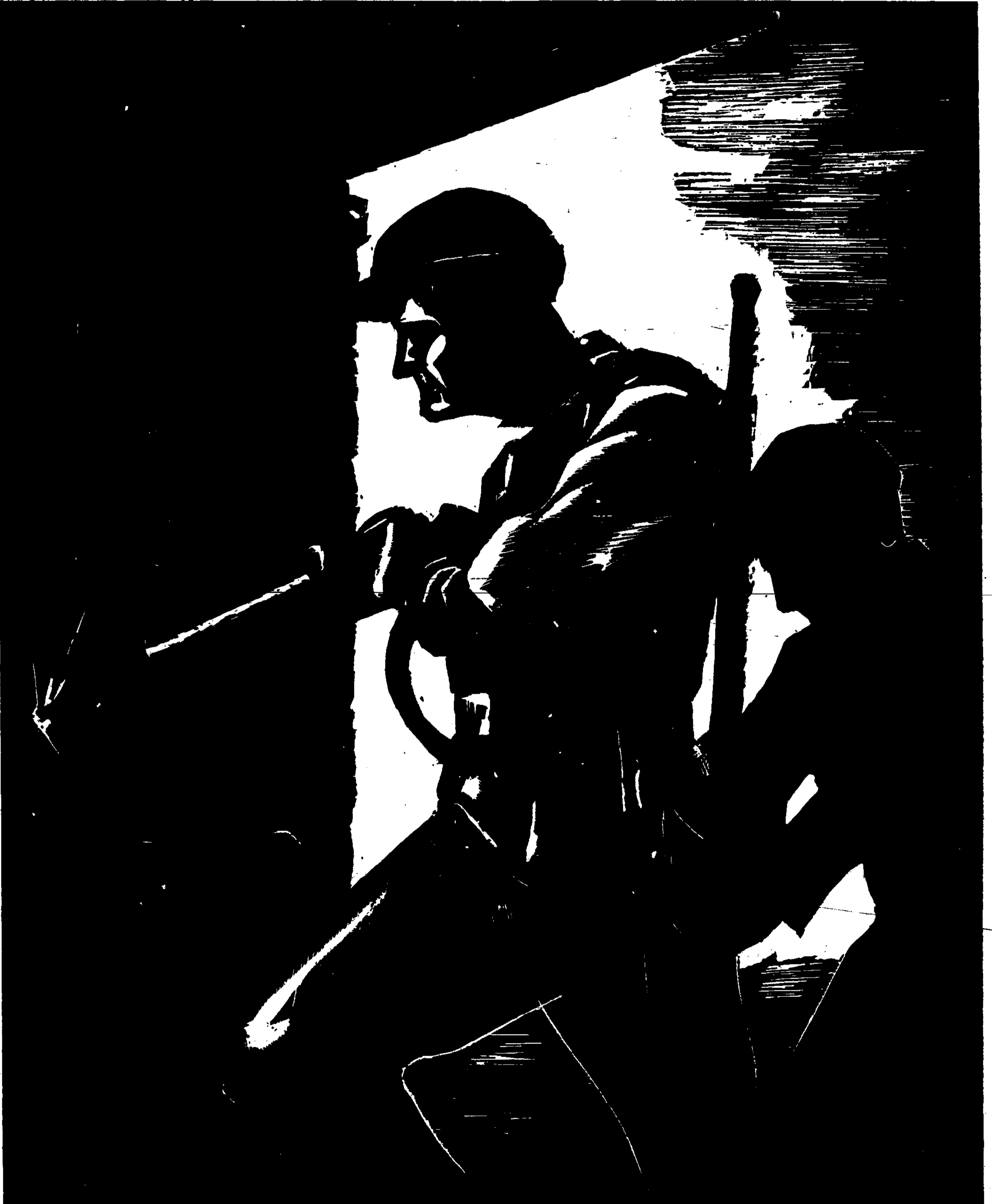

KARYS

Kaina 30 ct.

Nr. 30

Specialinio
Saugumo
Skyrius

Pionieriai renčiasi tiltą sprogdinti

Politikos apžvalga

SOVIETŲ SPAUDA APIE LIETUVOS - SOVIETŲ RUSIJOS TAIKOS SUTARTĮ

Sovietų spauda, minėdama 15 metų sutarties sukaktį, skiria daug straipsnių apie Lietuvos ir Sovietų Rusijos taikos sutartį. Sovietų spauda rašo, kad Lietuva visą laiką vedė savarankišką taikos politiką ir atmesdavo planus sudaryti Pabaltijy priešsovietišką bloką, nes ji suprato, kad toks žygis gali turėti liūdnų pasekų. Toliau sovietų spauda rašo, kad kiek galima spręsti iš Hitlerio knygos ir bendrai iš Vokietijos ūpo, vokiečių imperializmo planai siekia užgrobti Rytuose pirmiausia Lietuvą. Ir čia Sovietų Rusija yra pasiryžusi išreikšti savo draugiškumą veiksmais, nes Lietuvos likimas jai negali būti abejingas. Vėl toliau sovietų spauda rašo, kad Sovietų Rusija su gilia simpatija seka Lietuvos nepriklausomybės stiprėjimą ir ūkio bei kultūros plėtojimą. Pagaliau laikraštis mini tarptautines problemas, kurios liečia Lietuvą, ir nurodo, kad jos turi būti teisingai sprendžiamos. Čia turėta galvoj ir Vilniaus reikalas.

Vienas sovietų įtakingas laikraštis šia proga rašo, kad dabartiniu laiku, kai gresia karo pavojus, tai Lietuvos sienų neliečiamumas būtina sąlyga taikai išlaikyti.

LATVIAI APIE PABALTIJOS VALSTYBIŲ NEUTRALUMĄ

Latvių kariuomenės organas „Latvijas Karēvis“ pasisako dėl šveicarų plano apie Baltijos valstybių neutralumą. Laikraštis nurodo, kad tokie dalykai, kaip neutralumo garantijos, tarptautiniame gyvenime labai retai pasiekiami ir tenka abejoti ar dabartiniai pasiūlymai dėl Baltijos valstybių yra įgyvendinami. Kad neutralumas turėtų tam tikrą svorį, jis turi būti visų pripažintas. Tačiau atsiras šito neutralumo priešininkų, kurie dėl jo jokios garantijos nesiims ir tada neutralumas negalės būti įgyvendinamas.

PRANCŪZŲ SPAUDA APIE DANCIGO IR KLAIPĖDOS REIKALUS

Prancūzų spauda dabar daug rašo apie Rytų Europos būseną ir apie du Rytų Europos opius klausimus, Dancigą ir Klaipėdą.

Prancūzų spaudos žiniomis, dėl Dancigo Beckas tarėsi Berlyne, o dėl Klaipėdos Lozoraitis Paryžiuje.

Mat, Dancigas kliudo lenkų-vokiečių santykiams. Vokiečiai, nors yra sudarę sutartį su lenkais, nuo Dancigo atsakyti nenori. Be to, lenkai yra susirūpinę dėl anglų-vokiečių laivyno susitarimo, nes kai vokiečiai turės stiprų laivyną, tai Baltijos jūros uostai bus pavojuje. Lenkai dabar nori palaikyti esamą būseną su vokiečiais, nes juk Dancigas jų rankose. Dėl to ir Beckas tarėsi. Prancūzų spauda nurodo, kad pasitarimai pasibaigė be vaisių ir lenkai nusivylė vokiečių draugyste. Beckas dabar rengiasi vykti į Paryžių.

Dėl Lozoraičio vizito prancūzų spauda rašo palankiai apie Lietuvą ir nurodo, kad Prancūzija dalinasi savo rūpesčiais su Lietuva ir pabrėžia, kad Klaipėdos reikalas yra ne vien tik Lietuvos reikalas, bet visų tų tautų, kurios nori Europos ramumo ir taikos.

LENKŲ - VOKIEČIŲ DRAUGYSTĖ SU KLIŪTIMIS

Spauda paskiausiai daug rašo apie lenkų vokiečių draugystę ir nurodo, kad toji draugystė yra nenatūrali, dirbtina ir todėl nenuostabu, kad ji sutinka tiek daug kliūčių. Vokiečiai dabar nutyli apie Dancigą, nemini vokiečių spaudimo Silezijoje. Jie kalba apie Austriją, Čekoslovakiją, Klaipėdą, tačiau aišku, kad Dancigo ir Silezijos reikalai jiems mažiau svarbūs, negu Klaipėda ar Austrija. O lenkai iš savo pusės irgi turi sąsakai su vokiečiais. Už tai ir spauda nurodo, kad nevisuomet pavyksta vokiečių ir lenkų valdantiems sluoksniams išlaikyti savo valstybėse džentelmeniškumą vienas kito atžvilgiu. Kartais liaudis savo keliu reaguoja ir tada matyti, kiek neapykantos vokiečiai ir lenkai jaučia vieni kitiems.

TARPTAUTINĖ BŪSENA

Paskutiniąją savaitę vėl šiek tiek pasikeitė tarptautinė būseną. Anglų politika vėl pasuko į prancūzų pusę. Anglų užsienių reikalų ministeris Hoare pasakė parlamente kalbą, kurioj jis pranešė, kad vėl grįžtama prie bendradarbiavimo su prancūzais. Vokiečių spauda šia nauja anglų politikos kryptimi labai nepatenkinta. Vokiečiai planavo sudaryti su anglais priešprancūzišką sąjungą, tačiau pasirodė, kad anglai pasirinko prancūzus.

ESTŲ VALSTYBĖS VYRAI SVARSTO BALTIJOS REIKALUS

Taline šiomis dienomis buvo estų pasiuntinių konferencija, per kurią buvo aptarti užsienių politikos reikalai ir užsibrėžtos tolimesnės veikimo gairės. Buvo išklaustas užsienių reikalų viceministerio pranešimas apie Baltijos valstybių bendradarbiavimą ir visais balsais sutikta, kad šis bendradarbiavimas turi būti išplėstas visose srityse. Tuo turi, be centrinės valdžios, rūpintis estų atstovai Kaune ir Rygoje.

LATVIŲ SPAUDA APIE LIETUVIŲ VAIDMENĮ KOVOSE SU KRYŽIUOČIAIS

Latvių laikraštis „Jaunakas Zinas“ rašo apie kryžiuočių veržimąsi senovėj į Baltiją, palygina su dabartine būseną ir nurodo, kad lietuviai vaidino didžiausį vaidmenį, sulaukdamy vokiečių bangą. Atvirksčiai, čia būtų vokiečių kraštus. Pagaliau, laikraštis pabrėžia, kad iš istorijos reikia mokyti, kad vienintelis kelias vokiečių bangai sulaukyti, tai Baltijos valstybių bendradarbiavimas.

VOKIETIJOS PRIEŠLĒKTUVINĖ APSAUGA

Priešlėktuvinės apsaugos sąjunga yra pasiryžusi išleisti 20 milijonų knygelių, kuriose bus nurodyta, kaip reikia elgtis cheminio puolimo metu. Šios knygelės turės būti kiekvienuose namuose. Taip pat plakatų pavidalu jos bus iškabinamos visose dirbtuvėse.

Vokietijos priešlėktuvinės apsaugos sąjunga, įsteigta tik prieš 2 metus, dabar turi 6 mil. narių, 21.500 skyrių, 280.000 įvairių pareigūnų, 1.100.000 namų priešlėktuvinės ir cheminės apsaugos vadovų, 2.200 priešlėktuvinės apsaugos mokyklų, 11.300 instruktorių, 2.200.000 išmokytų narių ir 8.000 slėptuvių. Tam tikri sąjungos pareigūnai jau ištyrė apie 60% visų Vokietijos namų pastogių. Tai buvo daroma gaisro pavojui sumažinti orinio puolimo metu.

Priešlėktuvinės apsaugos mokymasis privalomas Vokietijoje ir, visoms moterims, kurios yra nacionalsocialistinių organizacijų nariai. Jos išmokomos būti priešlėktuvinės apsaugos instruktorėmis ir namų priešlėktuvinės apsaugos vadovėmis.

NAUJA AVIACIJOS BAZĖ

Anglai Torri saloje įsirengia naują karo aviacijos bazę. Jos įrengimas kainos apie 500.000 svarų sterlingų. Šioje bazėje bus 5 eskadrilės.

HIDROPLANAI — KREISERIAI

Amerikos J. V. laivyno ministerija netrukus rengiasi statyti krantų apsaugai 30 didelių hidroplanų, vad. lekiokančių kreiserių. Tai 8 variklių lėktuvai su 6 kulkosvaidžiais, 2 t bombų; veikia iki 3000 mylių. Galės paimti 82 žmones. Kaina 150.000 dol.

LĒKTUVAS PAĖMĖ ŽMOGŲ NUO ŽEMĖS

Rusijoje buvo mėginta paimti nuo žemės į lėktuvą įvairius krovinius su tam tikro lino pagalba. Bandymai pavyko. Neseniai lėktuvas „B-1“, nusileidęs iki 100 m, pirmą kartą pakėlė nuo žemės žmogų. Tai turi didelės reikšmės oro desantams, ypač jei desantas būtų išsodintas nekultūringo ir silpnai ginkluoto priešo užpakalyje.

Laidžia Kar. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius

Redaktorius mjr. Balčiūnas

SKELBIMŲ KAINA pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, „Karys“. Telef.: per Kar. Štabą 36 nr.
KAINA: visiems metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt., 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai.

Vielų kliūtys

Čia aprašomas vielų kliūtis turi gerai mokėti statyti ne tik pionieriai, bet pėstininkai, artilerininkai ir raitininkai. „Karo lauko rengimo dėsniuose“ (Techn. — 9) ši sritis neaiški, o vietomis ir klaidų pasitaiko (48 §). Poligone ar šiaip dalių pratinuose dažnai tenka pastebėti klaidų, pav.: kliūčių kryptys negriežtai derinamos su sunk. kulkosvaidžių pagrindinėmis šaudymo kryptimis, nežiūrima, kad aukštosios vielų kliūtys pačias šaulių ir kulkosvaidžių pozicijas demaskuoja, netinkamai darbą paskirsto, ne vienodai kliūtis vadinama ir t. t.

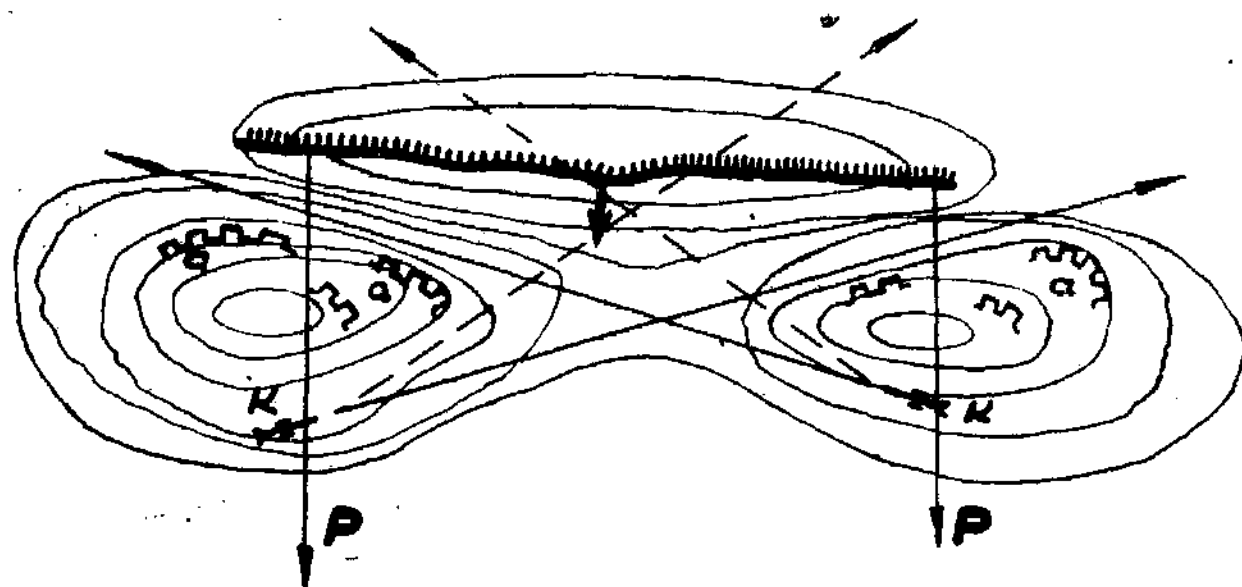
Kliūčių tikslas — puolančio priešo pėstininkus ir raitininkus sulaikyti nors trumpai mūsų flankuojamųjų kulkosvaidžių ugnyje. Tik šio tikslo siekiant ir reikia vielų kliūtis statyti. Jei sakytojo tikslo kliūtys nepasiekia, tai jokios prasmės nėra jų statyti. Tikslui pasiekti reikia jas vietoje paskirstyti taip, kaip 1 brėž. rodoma. Šis brėžinys tinka tik vienai vietai. Kitai vietai tektų kitokią brėžinį padaryti. Bet visur s. kulk. pagrind. šaudymo kryptys turi sutapti su kliūčių tiesiais tarpais.

1 brėž. Kliūčių derinimas su sunk. kulkosvaidžių ugnimi: 1, 1... — pagrindinės s. kulk. šaudymo kryptys; 2, 2... — tolesni s. kulk. uždaviniai, kol dar priešas nuo kliūčių toli; S, S... — s. kulk. šaudymo sektoriai; K, K... — įvairios vielų kliūtys, sutampančios su pagr. s. k. šaud. kryptimis; M, M... — kliūčių tęsinys pozicijai maskuoti (gali būti viela neapraigyti basliai).

Kiekvieną poziciją organizuojant reikia pirmiausia nustatyti s. kulk. uždavinius, t. y., kaip kiekvienas jų turi flankuoti kliūtis, vietos riaušles ir šaulių pozicijas; toliau — duoti kitų uždavinių, kai priešas dar bus toli; o pagal šiuos visus uždavinius parinkti kiekvienam kulkosvaidžiui tokią poziciją, iš kurios galėtų vykdyti visus jam duotus uždavinius ir ypač gerai galėtų arti flankuoti. (Gali būti parenkama ir kelios pozicijos). Šią paskutinę flankavimo kryptį reikia taip rinkti, kad pagal ją pastatytos kliūtys priešui būtų kiek galint blogiau matomos arba ir visai nematomos, o kulkosvaidis nebūtų šaudomas prieš frontinę ugnį. Nelygioje vietoje tai pasiekti labai lengva sunk. kulkosvaidžius pastačius užpakaliniuose kalniukų šlaituose,

kaip 2 brėž. parodyta. Puolėjui daug sunkiau sudaryti flankuojamąją ugnį. Todėl ginamoje pozicijoje

2 brėž. Flank. sunk. kulkosvaidžių pozicijos renkamos užpakaliniuose šlaituose: k — s. kulk.; a — šaulių apkasai; p — prieš frontinę kulkosvaidžių ir šautuvų ugnį už aukštumų mūsų kulkosvaidžių nepasiekia.

parinkus sunk. kulk. pozicijas už uždangų ir duodant jiems flankavimo uždavinių, jie ypač galingi. Kai kas gali prikišti, kad taip pastatyti kulkosvaidžiai negalės toliau esančio priešą šaudyti. Tai neturi pagrindo todėl, kad: 1) apskritai netikslu aikvoti šovinius toliems šaudymams, ypač kai šovinių norma aprėžta, 2) iš uždengtų pozicijų galima priešą šaudyti, 3) norint toliau esantį priešą šaudyti tiesiu taikymu, galima parinkti keistinas pozicijas ir pradžioje iš jų šaudyti ir 4) ugnis priešui į sparną keleriopai žalingesnė, negu frontinė.

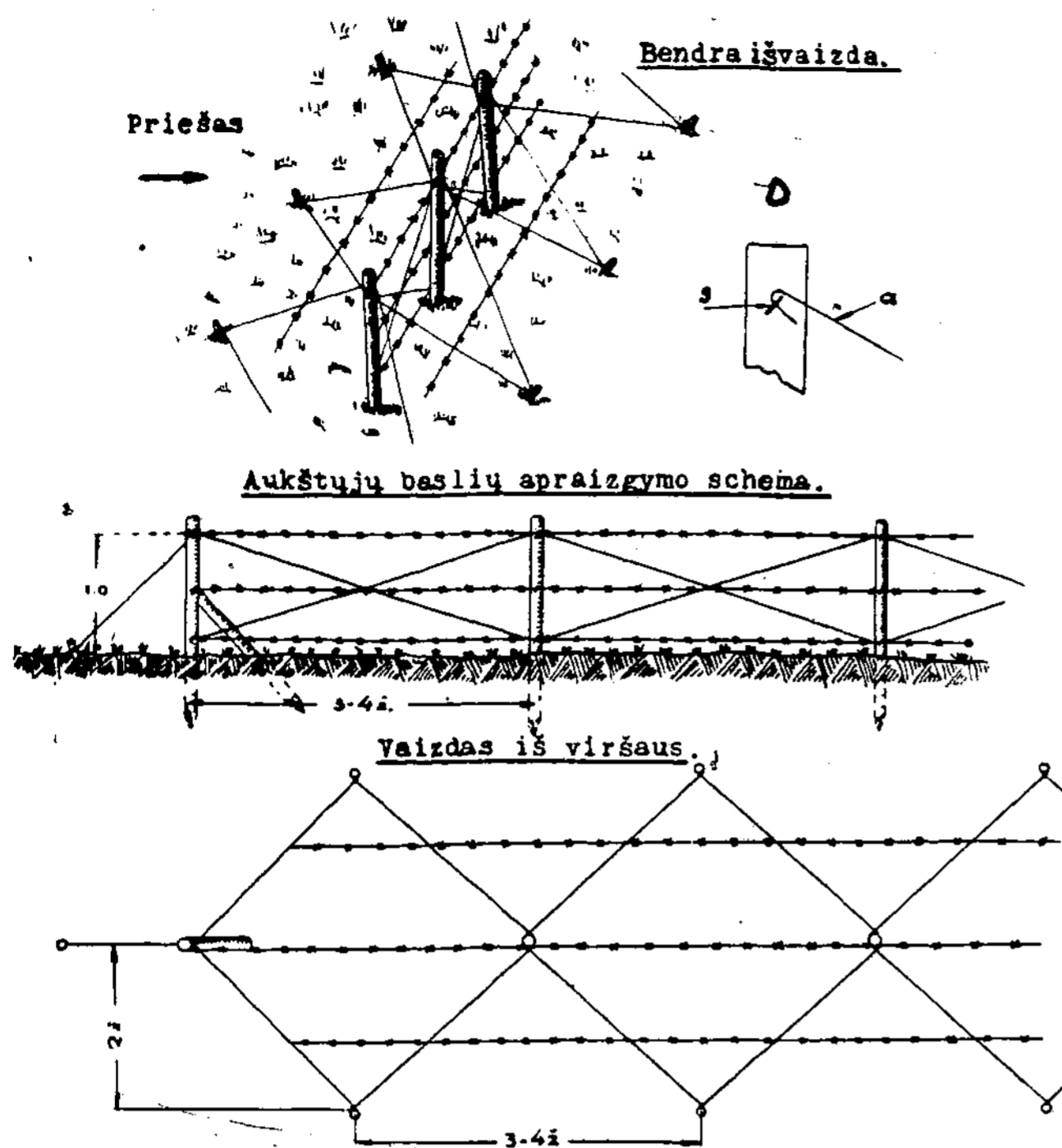
Tik parinkę s. kulk. pozicijas ir nustatę jiems šaudymo kryptis galime statyti kliūtis pagal turimą laiką ir medžiagų išteklius.

Renkant kliūčių rūšį nereikia galvoti apie neįveikiamas kliūtis. Tokių kliūčių ir nėra. Čia visada reikia prisiminti jau mūsų sakyta kliūčių tikslą — sulaikyti priešą nors trumpai. Visai silpnos kliūtys priešui mirtingos, jei tik jos flankuojamos, nes priešas turi prieš jas stabtelėti, pastatydamas savo sparną prieš mūsų kulkosvaidį.

Vielų kliūtys, kurias visi turime gerai mokėti statyti, yra šios: 1) vielinė tvora, 2. žemas vielinis tinklas, 3. normalus vielinis tinklas, 4. kilpos ir įvairūs kiti vielų rezginiai.

Tvora. Vielinė tvora vadiname vienos eilės aukštų ir dviejų eilių žemų baslių spygliuotos ir lygios vielos rezginį (3 brėž.). Ilgieji basliai apie 1,5 m, trumpieji — apie 0,7 m ilgumo; visi įkalami į žemę apie 0,5 m. Tarp baslių atstumas 3—4 žingsniai, tarp eilių ne daugiau kaip 2 žingsniai; žemieji basliai ties aukštųjų baslių tarpais.

Ši tvora tverama tiesiais ir ne ilgesniais kaip 400 m straipsniais pagal šaudymo kryptis tikrosios šaudymo ugnies srityje ne toliau kaip 90 m ir ne arčiau kaip 30 m nuo priekinių pėstininkų apkasų. Kai dėl sunk. kulk. šaudymo plano tvoros atskiri straips-

3 brėž. Vielinė tvora. D — atasijos pritvirtinimas prie baslio;
a — atasija; s — sankabėlė.

niai daugiau nutolsta nuo šaulių apkasų, tai naktį stotimi prie jų atskiri šaulių postai, kad tamsoje priešas nenukarpytų vielų. Tvoros paskirstymas vietoje ir jos suderinimas su sunkiųjų kulkosvaidžių šaudymo planu vaizduojamas 1 brėž.

Tvora yra pagrindinis vielų kliūčių tipas; ją dažniausiai vartoja manevriniame kare.

Tvorą tveria vienas būrys. Darbas organizuojamas pagal žemiau įdėtą lentelę.

Viršutinės vielos prie baslių prikalamos sankabėlėmis apie 10 cm žemiau baslio viršaus iš priešos pusės. Atasijos daromos iš atskirų 2 — 2,5 mm storumo vielos gabalų, kurių kiekvienas tvirtinamas atskirai prie kiekvieno žemų baslių tarpo, prikaland vieno šio gabalo galą prie aukšto baslio, užsukant už žemojo įžambiai įkalto ir vėl prikaland prie kito aukšto baslio. Atasijos atskirais tarpais tvirtinamos todėl, kad pataikęs į tvorą sviedinys mažesnę josios tarpą tegalėtų išardyti.

Apatinė spygliuota viela taip prikalama, kad pro tvoros apačią negalėtų žmogus pralįsti.

Visos vielos neturi būti įtemptos, kad priešas žmōnės negalėtų su kastuvėliais jų nukapati; mažai įtempta viela sunkiau ir sviedinių skeveldrų nukertama.

Spygliuotos vielos prie atasijų rišamos 1 mm storumo minkšta viela.

Basliai kalami nelygiuojant ir nelaikant tarp jų visai vienodų atstumų.

Kai pakanka vielos, iš priešos pusės ant atasijų pratęsiama ir pririšama antra viela; per tokią tvorą priešui sunkiau pereiti. Tiesiant ant atasijų dvi spygliuotas vielas, pastarosios atasijas dalija į 3 apytikriai lygius tarpus. Šią vielą ištiesia ir pririša padidinta 2—3 eiliniai 10 grupė.

Kietesnėje žemėje nevisada suspėja sakyto didumo 5 ir 6 grupės gerai baslius sukalti. Jei dėl šių grupių darbas trukdosi, reikia jas didinti, pridodant dar po 1—2 eilinių su kūlėmis.

Grupių nr.	Būrio vadas	Būrininkas	Skyrininkas	Grandinink.	Eilinis	Įrankiai ir darbo priemonės		Kurį darbą dirba	Pastabos
						Pavadinimas	Skaičius		
1	1	—	—	—	1	—	—	Nustato tvoros kryptį ir kampus.	x-kiek lieka nuo visų grupių būryje paskirsčius žmones;
2	—	1	—	2	x	Kirvių skerspiūklių	y	Ruošia baslius.	
3	—	—	—	1	5	Porinis vežimas	1	Išvežioja baslius ir vielą į būrio vado parinktas vietas	y-pagal žmonių skaičių ir reikalą, 5 žm. grupėje 4 kirviai ir 1 skerspiūklis.
4	—	—	1	—	4	Kaplivedegė	1	Sustato ir įsmeigia į žemę baslius imušdami juos rankomis.	Skyrininkas su kaplivedege pažymi, kur turi būti stotimi basliai.
5	—	—	—	1	3	Kūlės	4	Įkala aukšt. baslius.	Kai vielos kamuoliai po 25 kg, reikia 6 eil. ir 6 porų pirštinių.
6	—	—	—	1	3	Kirviai arba kūlės	4	Įkala žem. baslius	
7	—	—	1	—	9	Kirviai odin. piršt. p.	3 9	Grupėmis po 3 prikala 3 spygliuotas vielas prie aukštųjų baslių.	Kai spygliuotos vielos kamuoliai po 25 kg, reikia 4 eilinių ir 2 porų pirštinių
8	—	—	—	—	4	Kirviai	2	Prikala 2 įžambines vielas.	
9	—	—	—	1	3	Kirviai žirklių viel.	2 2	Pritvirtina atasijas.	
10	—	—	1	—	6	Žirklių viel. odinų piršt. p.	2 4	Pritvirtina 2 spygliuotas vielas prie atasijų.	
						1	—	—	Be 2-os (medžiagos ruošimo) grupės.
						3	—	—	
						6	—	—	
						38	—	—	
						48	—	—	

Medžiagos (vielos ir baslių) dažnai galima rasti darbo vietoje pas ūkininkus, išardant jų tvoras. Neturint lygios vielos, tvoros išambinės vielos ir atasijos tiesiamos iš spygliuotosios vielos.

Grupės dirba sąrašo eile, eidamos viena paskui kitą. Dirbant normaliose aplinkybėse ir kai medžiagos ruošimo grupė suskumba pagaminti baslių nurodytu lentelėje būdu, komanda per valandą vidutiniškai užtveria 200 m tvoros; vienas būrys per 10 val. darbo dieną užtveria 2 km, t. y. visame bataliono bare. Mažomis grupėmis ištiesus būrį pagal duotąją lentelę žmonės vienas kitam netrukdo ir kiekvienas dirba tik savo darbą. Dirbant neorganizuotai darbas kelis kartus lėtesnis. Todėl čia aprašomą tvarką gerai įsidėmėti.

Kai labai reikia skubėti arba neturint pakankamai medžiagos pilnai vielų tvorai užtverti, galima pasitenkinti tik viena aukštųjų baslių apraizgyta tvora. Tačiau tokioje tvoroje basliai turi būti dar tvirčiau sukalami į žemę.

Žiemą, kai žemė išalusi ir baslių negalima įkalti, gręžiamos baslių skylės tam tikrais gražtais. Kad sniege blogiau tvora būtų matoma, basliai baltinami kalkėmis arba parenkama beržinių baltų baslių.

Žemasis vielų tinklas

Žemuoju vielų tinklu vad. spygliuotos vielos rezginį tarp iškaltų baslių 0,2—0,3 m aukštumo (4 brėž.).

Kalami 5—7 cm storumo ir 50—70 cm ilgumo basliai trimis, keturiomis ir daugiau eilėmis; eilėse ir tarp eilių 4—6 žingsnių atstumai. Tarp įkaltų gretimų baslių tiesiama visomis galimomis kryptimis spygliuota viela ir prikalamo prie jų iš viršaus sankabėlėmis. Išilgai tinklo prie prikaltos vielos rišama viela ir pritvirtinamos kelios spygliuotos vielos spyralės.

Žemą tinklą tveria vienas kaut. skyrius. Darbas organizuojamas pagal šią lentelę.

Grupės nr.	Skyrininkų	Grandininkų	Eilinių	Įrankiai		Ką daro	Pastabos
				Pavadinimas	Skaičius		
1	1	—	3	Kirviai	3	Pažymi kryptis bei kampus ir sukala atneštus 2-os grupės baslius.	Dirba pagal 5 brėž. Jei vielos kamuoliai po 25 kg, 3 ir 4 grupėms užtenka po 2 žmones.
2	—	1	4	Kirvių . . . . Skerspiūklis .	4 1	Gamina ir pristato į darbo vietą baslius	
3	—	—	3	Kirvis . . . . Pirštinių porų	1 2	Ištiesia ir prikala vielą prie pirmųjų dviejų baslių eilių.	
4	—	1	2	Kirvis . . . . Pirštinių porų	1 2	t. p. tarp antrosios ir trečiosios baslių eilės	
	1	2	12				

Kai k. skyriuje daugiau žmonių, didinamos 1 ir 2 grupės arba, medžiagos turint, sudaroma 5 grupė iš 3 žmonių, kuri raizgo vielą tarp III ir IV baslių eilės.

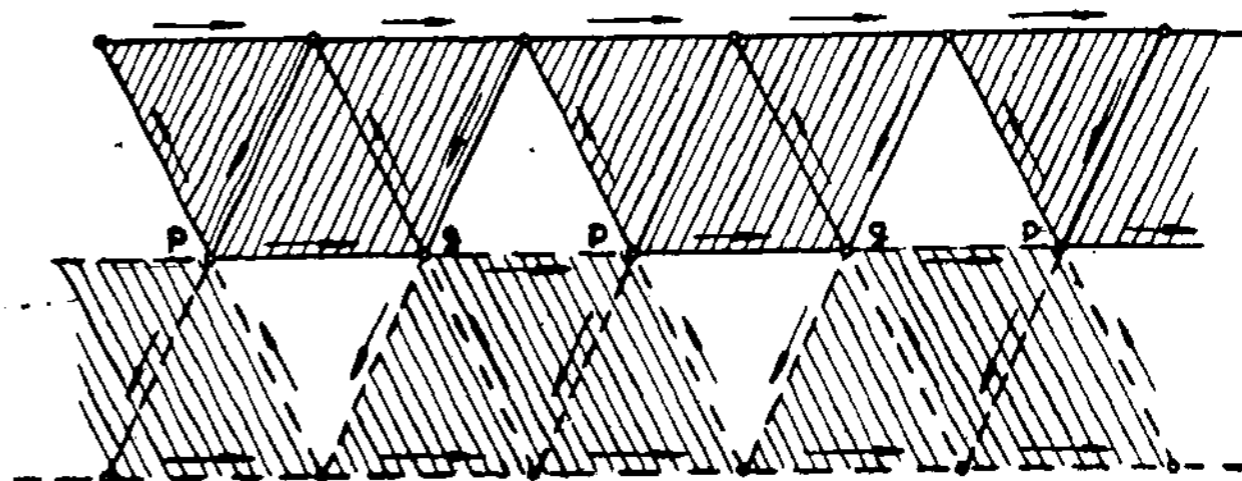
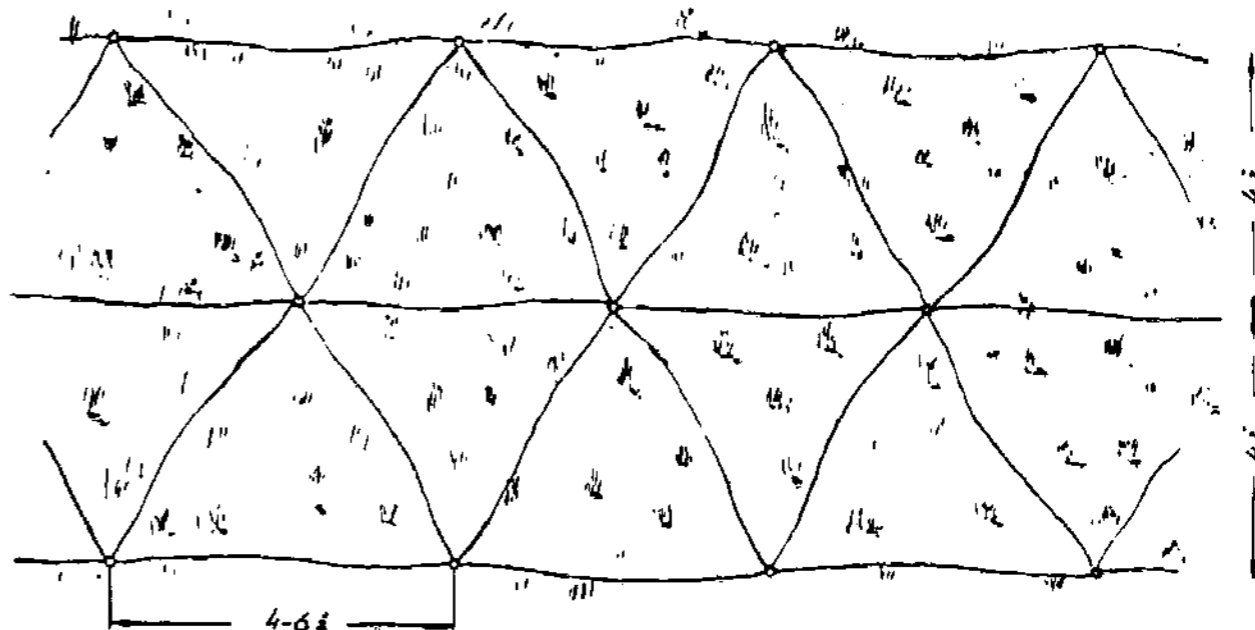
Spyrales pritvirtina ir prireikus praplatina tos pačios grupės.

Žemasis tinklas statomas atsparos postuose, juos šiuo tinklu apsupant, ir pratarpiais vietoje vielinės tvo-

ros, kur pastaroji dėl vietos atvirumo demaskuoja poziciją.

4 brėž. Žemasis vielinis tinklas; s — spyralė.

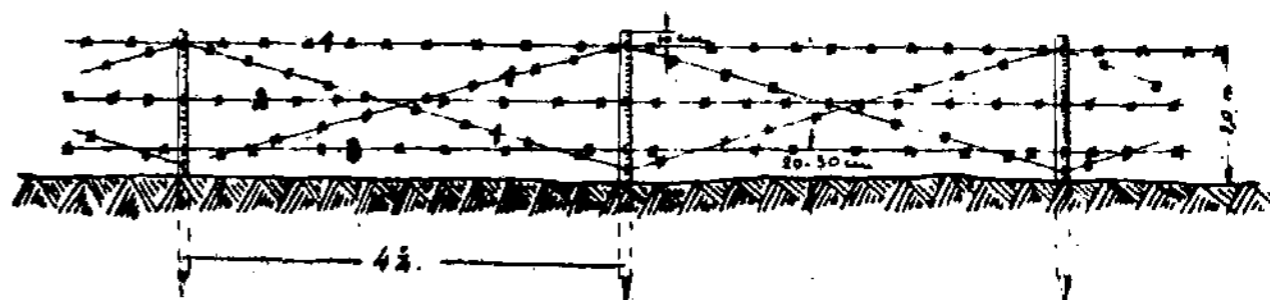

5 brėž. Dviejų grupių darbo schema apraizgant žemojo tinklo baslius: ištisinė linija — I grupės viela, p — pradžia, g — pabaiga; taškuota linija — antros grupės viela, g — pradžia, p — pabaiga. Grupė padarius trapeciją iš trijų trikampių kerpa vielą ir pereina prie kitos trapecijos.

Normalusis tinklas

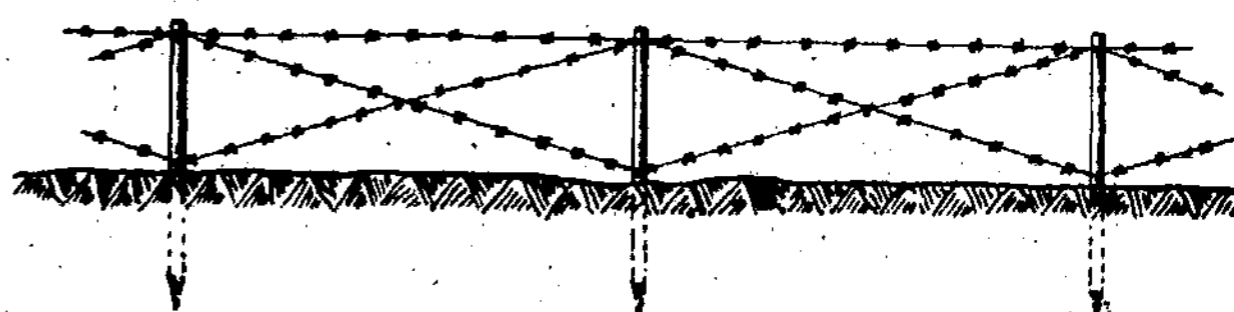
Normalųjį vielų tinklą sudaro dvi, trys ir daugiau 1 m aukštumo (be įkaltos dalies) baslių eilės, tarp kurių išraizgyta spygliuota viela visomis kryptimis.

Atstumas tarp baslių 4 žingsniai, o tarp eilių 2 žingsniai; basliai šachmatine tvarka sukalti. Normaliojo tinklo priekinės baslių eilės apraizgymas parodytas 6 brėž. Viela prikalta iš priešos pusės.

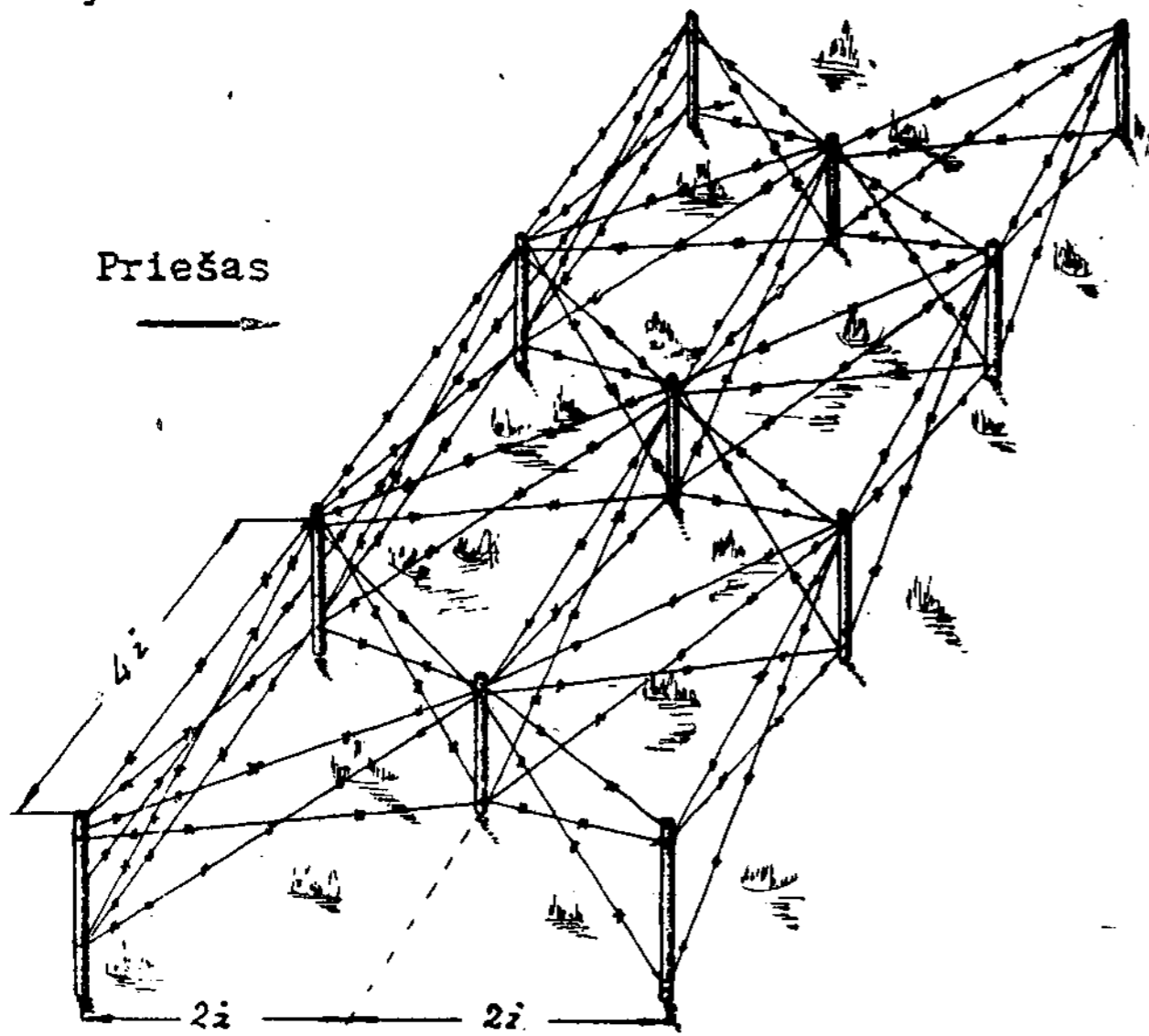
6 brėž. Priekinė normaliojo tinklo eilė.

Tarpai tarp eilių ir II bei III eilės raizgymas spygliuota viela parodytas 7 brėž.

7 brėž. Normaliojo tinklo antrųjų eilių ir tarpų raizgymas

Baslių išdėstymas ir vielos tvirtinimas prie jų parodytas 8 brėž.

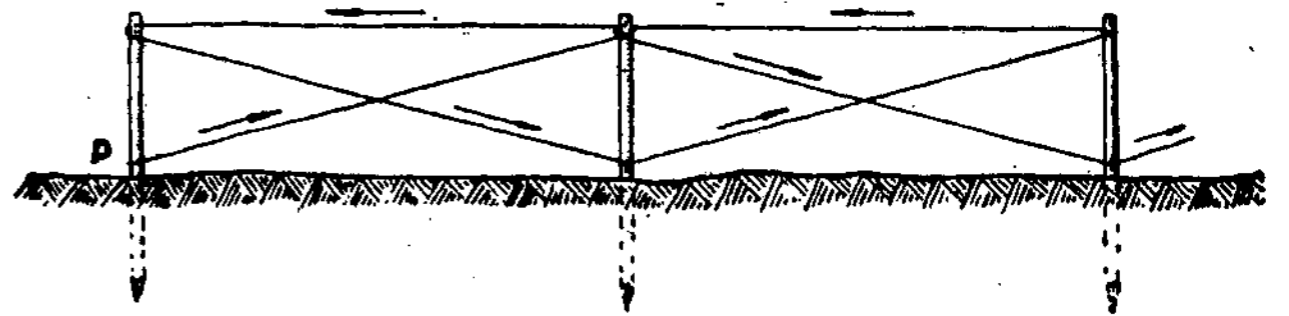

8 brėž. Bendrasis normalaus tinklo vaizdas

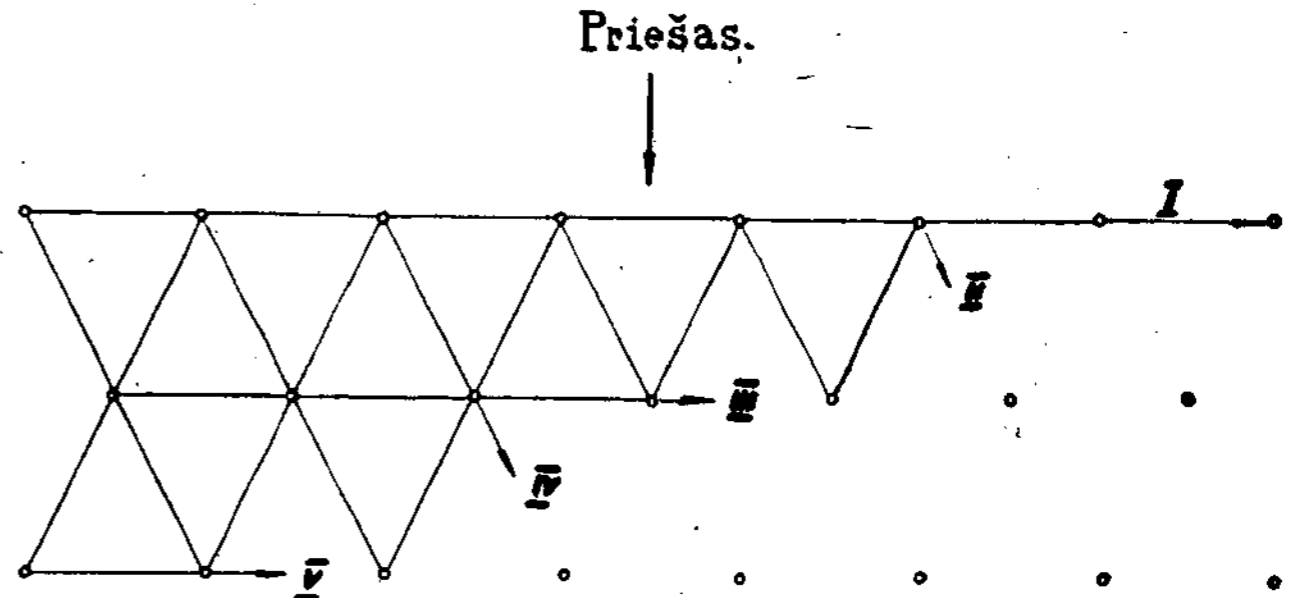
Būrio vadas su vienu eiliniu pažymi kryptį ir kampus, o kiti būrio žmonės paskirstomi taip: kiekvienoje eilėje basliams statyti po 2 žm. ir kiekvienoje eilėje basliams kalti po 2 žm. Kiekvienai vielai ištiesti ir prikalti 3 žm., o kai vielų kamuoliai po 25 kg — po 2 žm.

Darbo tvarka: sukalami basliai ir nuo priekinės linijos apraizgomi basliai kaip 9 brėž. parodyta. Trejokės eina viena paskui kitą taip, kad viena kitai netrukdytų (10 brėž.).

Trijų eilių tinklui reikia iš viso: basliams paruošti ir išnešioti 13—18 žm. (1 k. skyr.), basliams statyti ir

9 brėž. Eilių ir tarpų apraizgymo tvarka: strėlė rodo vielos tiesimo kryptį, p — pradžia.

10 brėž. Darbo schema apraizgant spygliuota viela baslius: I, II, III, IV ir V — žmonių trejukų (dvejukių) vietos su vielos kamuoliais. Pirmoje eilėje viela kalama iš priešos pusės; tarp eilių prie pirmos eilės iš vidaus, prie antros iš priešos; antroje ir trečioje eilėje — iš savo pusės.

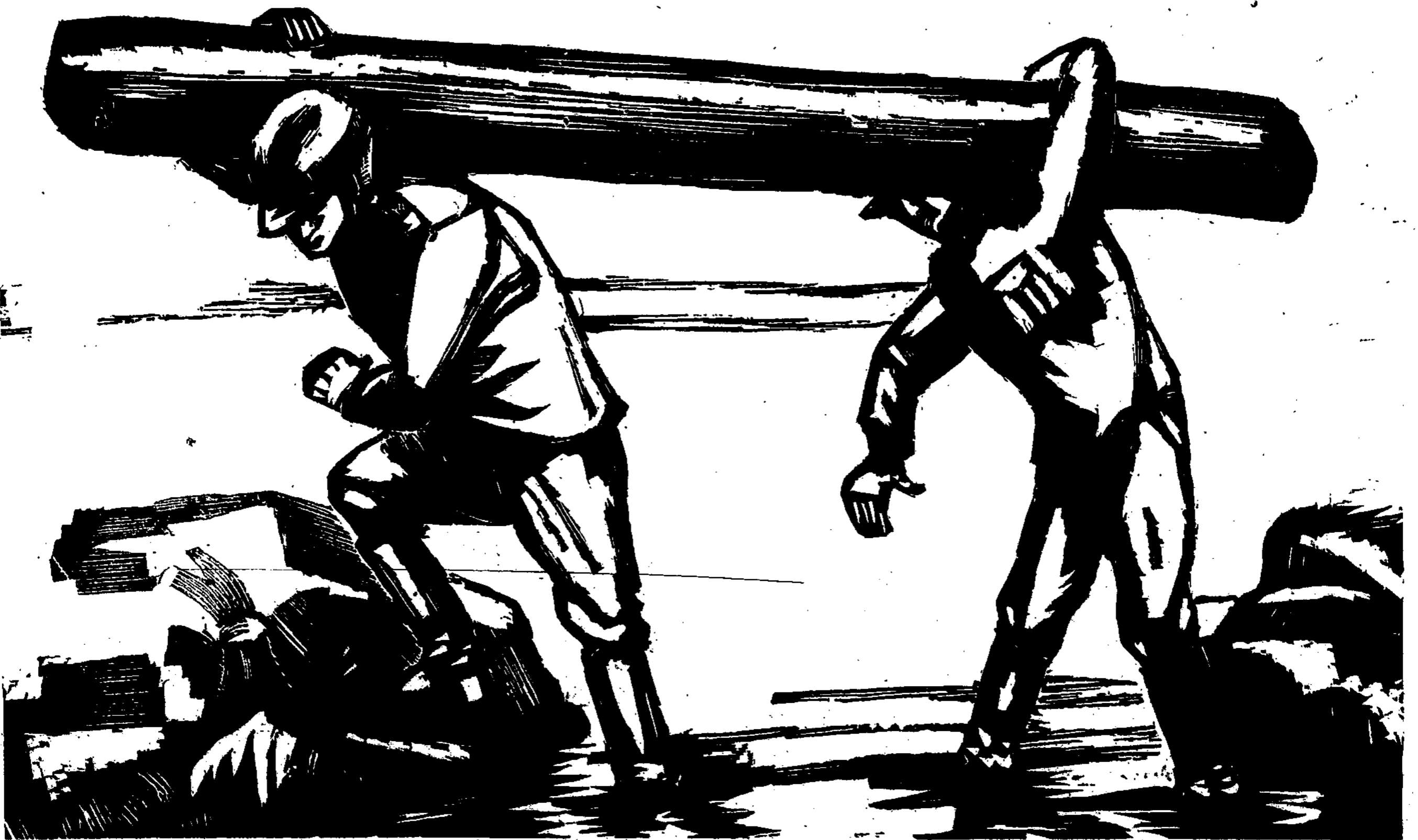
kalti 12 žm., vielai tiesti ir prikalti 13—18 žm. — iš viso 40—50 žm.

Pirmoje baslių eilėje 2 ir 3 vielas ištiesia ir prikala paskui 4—6 žm. iš medžiagos ruošimo grupės.

Įrankiai: 6 kūlės, 14—19 porų odinių pirštinių, 12 kirvių, 3 skerspiūkčiai ir 5 žirkklės vielai.

Vienas būrys 100 m tokio tinklo padirba per val., per dieną 1 km.

Normalusis tinklas statomas manevrinio karo aplinkybėse, turint laiko pozicijoms tvirtinti daugiau kaip 3 d., ir poziciniame kare.

Latvijos karo lakūnai Kaune

Šeštadienį, liepos 20 d. 10 val. atlėkė Latvijos karo aviacijos eskadrilė: 3 dviviečiai „Šmolik 16“ ir 3 vienviečiai „Bristol Bulldog“ lėktuvai. Eskadrilei vadovavo plk. Indans, buvęs Latvijos karo atstovas Lietuvai. Eskadrilėje buvo šie žymesnieji Latvijos lakūnai: kpt. Kandis, kpt. Balodis, kpt. Veinbergs, kpt. Jere, kpt. ltn: Balodis, vyr. ltn. Tomass, mechanikas Veikins ir vyr. pusk. Maisinš.

Plk. Indans

Svečius aerodrome sutiko karo aviacijos viršininkas plk. inž. Gustaitis, Latvijos atstovas ir kariuomenės štabo bei aviacijos karininkai. Iš aerodromo svečiai nuvyko į Lietuvos viešbutį. Paskui vizitavo krašto apsaugos ministerį, kariuomenės vadą, kariuomenės štabo viršininką ir karo aviacijos viršininką. 14 val. karininkų ramovėje kariuomenės vadas surengė pusryčius svečiams pagerbti. Po pusryčių svečiai automobiliais buvo nuvykę į gen. Nagevičiaus ūkį. Vakare svečiai grįžo į Kauną ir 20 val. prie Nežinomojo Kareivio kapo padėjo vainiką.

21 val. Latvijos atstovas Lietuvai, įgaliotasis ministeris Seja, surengė vaišes, kuriose dalyvavo mūsų kariuomenės vadovybė ir Latvijos lakūnai.

Sekmadienį svečiai dalyvavo mūsų karo aviacijos šventėje ir aviacijos karininkų ramovės baliuje. Pirmadienį apžiūrėjo mūsų aviaciją, o paskui buvo nuvykę į Birštoną.

Pirmadienį 11 val. svečiai išlėkė į Palangą. Ten papietavo, buvo priimti Valstybės Prezidento, pasiėmė benzino ir pajūriu grįžo į Rygą.

Penkeriopa šventė

Liepos 21 d. sekmadienis. Į papuoštą pamaldų aikštę renkasi kviestiniai svečiai, aviacijos kariai. 9 val. 50 min. atvyksta karo aviacijos viršininkas plk. inž. Gustaitis, o paskui iš automobilių išlipo ministeris pirmininkas Tūbelis, kariuomenės vadas gen. št. pulk. Raštikis, latvių atstovas ir kiti aukšti kariuomenės bei visuomenės atstovai. Kun. Normantas laiko pamaldas. Pamaldose dalyvauja ir vakar atskridę su plk. Indanu priešakyje latvių lakūnai.

Po pamaldų ministeris pirmininkas Tūbelis pasiūveikina su aviacijos daliniais ir savo kalboje visiems linki dirbti ir ateityje taip, kaip iki šiol, neužmiršti savo paskirties — dirbti Tėvynei, sekti savo vadus ir nenukrypti nuo jų rodomo kelio.

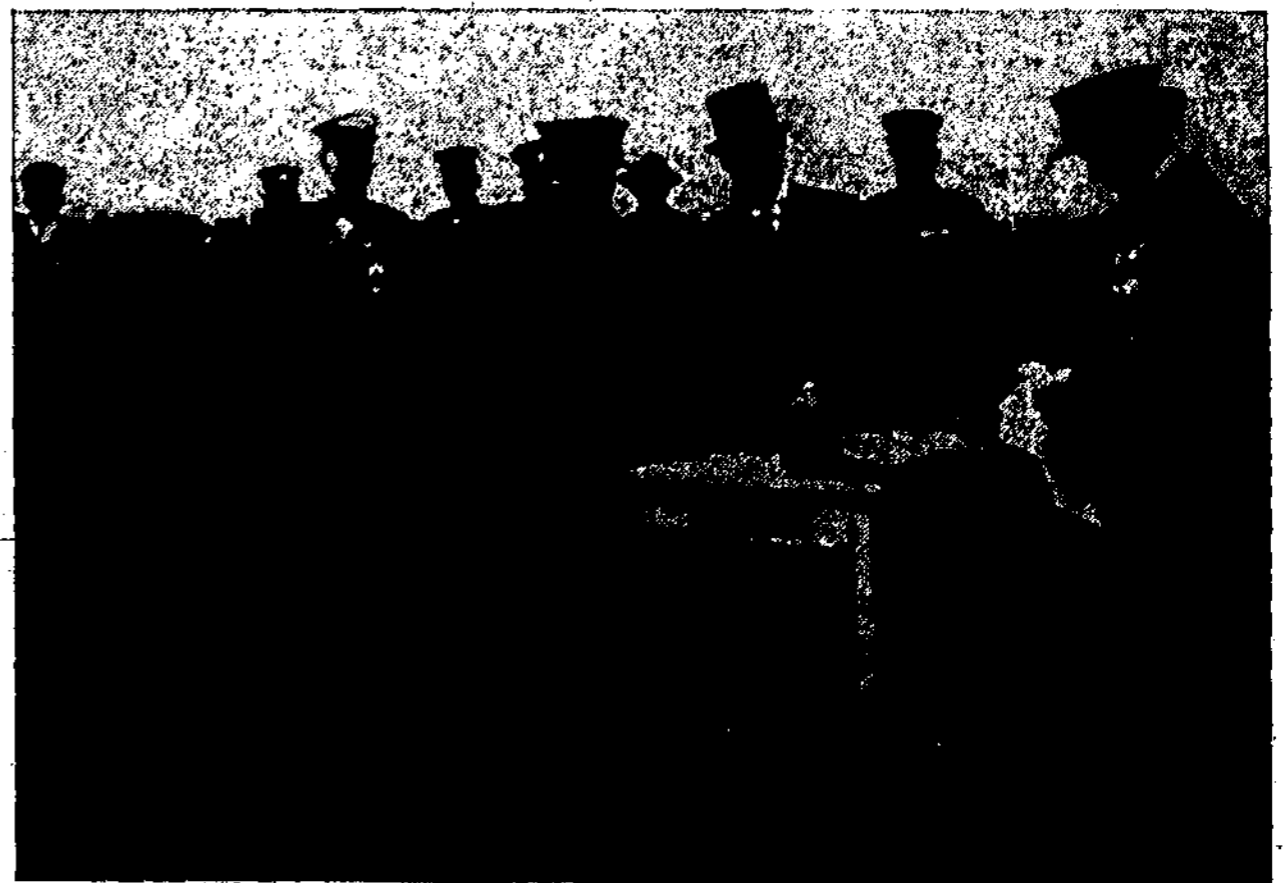
Kariuomenės vadas gen. št. plk. Raštikis sveikina dvigubos šventės proga, t. y. viena, kad mūsų karo aviacijai sukako 16 metų, o antra, kad mūsų ginkluotosios jėgos padaugėjo viena eskadrile. Už šį darbą ypač dėkoja Anbo konstruktoriui plk. inž. Gustaičiui ir visiems kitiems, kurie bent kuo prisidėjo prie šio darbo.

Toliau skaitomas įsakymas apie suteikimą II ir I eilės karo lakūno vardo ir apie apdovanojimą garbės ženklų — „Plieno sparnais“. Pirmieji gauna lakūno ženklą — sparnelius be kardų, antrieji — su kardais, o tretieji — minkštus šilkinčius sparnelius pakeičia į kietus „Plieno sparnus“. Visus pasveikina ir ženklus įteikia ministeris pirmininkas Tūbelis.

Paskui pakyla naujoji Anbo IV eskadrilė. Darniai pralekia rikiuotėje visa, pasiskirsto po tris lėktuvus ir praūžia viršum galvų. Figūrinio skraidymo „oro karalius“ kpt. Mikėnas virtuoziskai padaro visas aukštojo pilotažo figūras ir tuo parodo, kad Anbo IV tinka visam kam.

Iš aerodromo svečiai su vyriausybe ir kariuomenės vadovybe vyksta į aviacijos karininkų ramovę pusryčiauti. Aviacijos viršininko plk. inž. Gustaičio kvietimu pusryčiai pradedami vienos minutės susikaupimu, mūsų žuvusiems lakūnams paminėti.

Savo kalboje ministeris pirmininkas aviaciją palygino su laisvės simboliu. Tik erdvėse žmogus jaučiasi laisvas, bet ir čia reikia drausmės, reikia vadų, kurie tinkamai vestų, rikiuotų. Ypač šiais sunkiais laikais reikalingi vadai, kad iš viršaus palaipsniui tvar-

Aukštieji svečiai aviacijos šventėje

A. Pajaujo foto

Kai sakalai linksminasi

(Linksmas reportažas iš aviacijos šventės)

Informacijų beieškant

Pagaliau surandu aviacijos štabą.

— Duokit čia man leitenantą Mikėną! Labai svarbus ir aktualus reikalas.

Štabe pasižiūrėjo į mane užuojautos pilnais žvilgsniais, pasižvalgė kitas į kitą, dar galvomis palingavo ir sako:

— Blogam laike, berneli, pataikei Mikėno ieškoti. Su šimtu šunų jo šiandien nesuvaikysi.

— Tai kur jis maždaug galėtų būti? — nenusileidžiu.

Visi tik pečiais patraukė, o vienas atsistojo ir pirštu pasuko keliskart virš galvos, pasukęs mostelėjo į visas keturias puses ir sako:

— Nieko nebus, broliuk! Na, bet, jei taip nori, pabandysim, pagaliau, paskambinti.

Na, ir prasidėjo ieškojimas. Telefonas birbė į visas keturias puses. Rūpestingai buvo iškrėstos visos eskadrilės, visos būstinės, angarai, aerodromai, krautuvės, ramovės, dirbtuvės, pagaliau, virtuvės. Rezultatai — vieni niekai: vienur buvęs, kitur išėjęs, kitur bus... kitą antradienį ar ketvirtadienį. Pagaliau, pėdsakai užtikti apie 1-mos eskadrilės kareivines.

kytų. Tokių vadų mes turime pradedant nuo aukščiausio — Tautos Vado iki žemiausių. Be vadų nebūtų ir šios dienos iškilmės tokios išpūdingos, nebūtų gal ir toks žymus darbas atliktas, nebūtų gal ir naujos eskadrilės. „Už mūsų vadus, už vyriausiąjį vadą Antaną Smetoną valio!“ baigė savo kalbą ministeris pirminkas.

Kariuomenės vadas gen. št. plk. Raštikis kalbėdamas pažymėjo, kad didžiausia kariuomenės pareiga yra saugoti savo kraštą. Už krašto saugumą prieš tautą atsako kariuomenė. Krašto saugumą stiprina kiekvienas darbas, atliktas dėl jo. Toks darbas yra ir naujos Anbo eskadrilės pakilimas.

Latvių atstovas džiaugėsi mūsų pasiektais aviacijos srityje laimėjimais ir baigdamas pridūrė: „Jūsų interesai — mūsų interesai; jūsų džiaugsmas — mūsų džiaugsmas“.

Vaišių šeimininkas plk. inž. Gustaitis tarp kitko pažymėjo, kad mūsų karo aviacijos šeima nėra pergausi. Jai palyginti ne tiek daug ir lėšų skiriama. Bet neviską nusveria pinigai ir skaičius. Reikia dar didelio prityrimo, drąsos, pasiryžimo ir noro toliau tobulintis. Karo metu atskiri drąsūs lakūnai daug daugiau padaro priešui nuostolių, negu vidutinis jūrų laivas naikintuvas. Baigdamas savo kalbą, kvietė šūktelėti valio už mūsų vyriausybę ir mūsų vadus, o taip pat ir Latvijos lakūnus.

Baigusių karo aviacijos mokyklą karininkų vardu kalbėjo av. ltn. Krasnickas.

Po pusryčių buvo sporto šventė, o vakare balius karininkų ir puskarininkų ramovėse. Atšventę 16 metų nuo aviacijos įsikūrimo, 10 metų nuo Anbo I pakilimo, naujos Anbo IV eskadrilės pašventinimą, brolių latvių atvykimą ir naujos karininkų laidos išleidimą, vėl pradedame naujos dienos darbą.

Lakūnas A. M.

— Dumk tąja kryptim, — sako informatoriai, — gal dar sugausi.

Skubu pagal nurodymus ir randu. Viena koja ant motociklo, antra dar ant slenksčio.

— Labas!

— Labas! Kokiu reikalu? — sako ir jungia gaza.

— Labai svarbiu — informacijų spaudai...

— Laiko neturiu — gaila!... Eik į štabą pas kpt. Mitalą arba adjutantą — ten šį tą pasakys. Sudie!...

Štabas pasakoja

Grižtu vėl į štabą.

— Neradai? — visi klausia.

— Radau — atsakau nugalėtojo tonu ir iškilmingai pareikalauju informacijos karininką kpt. Mitalą.

— Kad tu, brolau, vis su didelėmis pretenzijom. Tai tą, tai aną... Iš kur mes tau Mitalą paimsim, kai jis prieš tris minutes nežinia kur dingo. Gal aerodrome, gal eskadrilėj, gal... O gal kartais kuo mažesniu pasitenkintum?!

Kadangi buvo didelis pasirinkimas vienokių ir kitokių galimų, tai prisėjo neišvengiamai nusileisti.

— Tai nors adjutantą, pagaliau!...

— Ir adjutanto nėra. Aplamai, tamsta negali įsivaizduoti, kad rytoj šventė ir kad laiko niekas neturi.

— Aš irgi, matot, dėl tos šventės. Informacijų gauti noriu. Iš „Kuprinės pabirų“ esmi...

— Ach taip?! Žinom mes tokius tipus, — sako man, — kokių gi informacijų norėtumei, a?!...

— Visokių, — sakau, — sakysim yra gandų, kad aviacijoj krikštytos būsiančios. Reiškia naujagimis yra. Ot, kitų ginklų kariškai visuomenei ir įdomu ar iš teisėtos moterystės ar povainikis koks, tasai jūsų „Anbas“.

— Žinoma, kad teisėtas ir legalus, turto knygoj dargi įrašytas. Viensparnis, kovos tipo, artimos žvalgybos reikalams.

— Žiūrėkit! Tai taip su specialybe ir sparnais iš karto ir gema? — nustebau.

— O ką tamsta manai. Aviacijoj viskas galima.

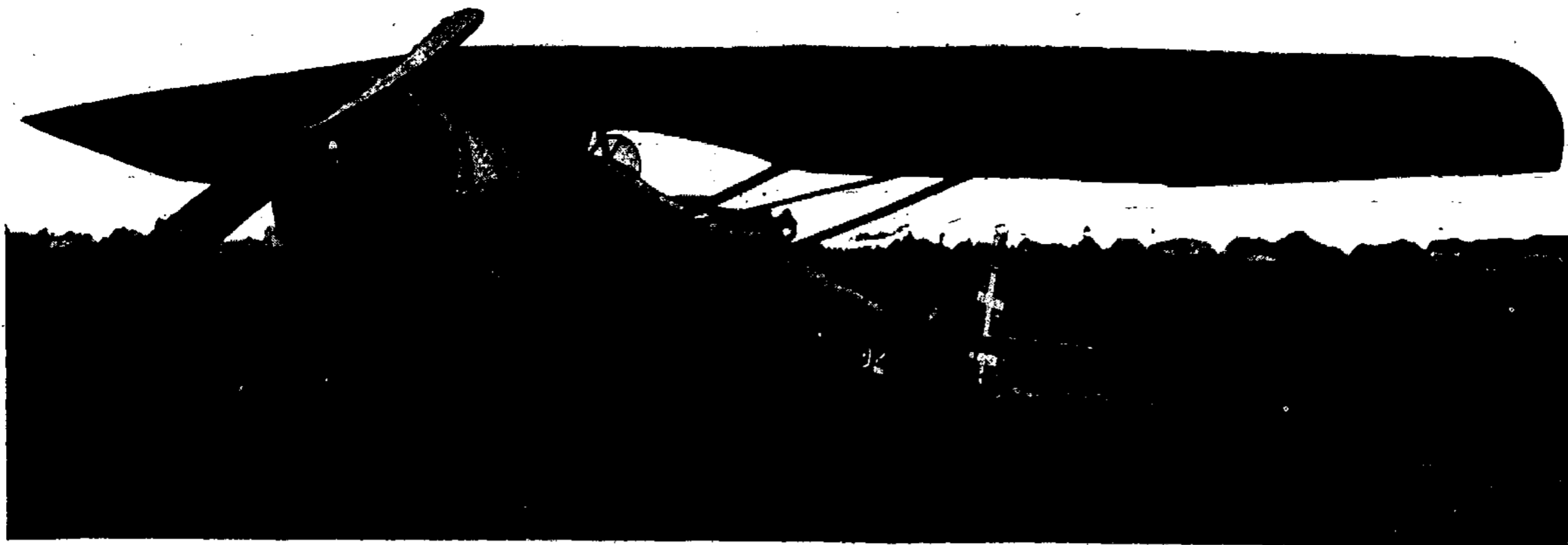
Ir aplamai daug nuostabių dalykų sužinojau. Sužinojau, kad aviacija per šešioliką savo gyvavimo metų labai toli pažengė. Pirko naują bulvėms skusti mašiną, lėktuvų visokių prisistatė; o svarbiausia paaiškėjo, kad kombizonas tai toks maišas, į kurį prieš skridimą įkiša gyvą lakūną, o po skridimo vėl iškrato. Skristi dabar — vieni niekai: paleidai motorą, pasakei „kontakt“, ten paspaudei, ten patraukei ir leki... Kad turėčiau progos įsitikinti, prašo ryt ateiti į šventę. Būsianti programa ir daug kitų šaunių ir linksmų dalykų. Ir pakvietimą dar gi davė.

Reprezentaciniai skraidymai

Aviacijos rajone tikrai prieššventiška nuotaika. Visur kvepia entuziazmu, kariškais batais ir benzino dūmais ir, aplamai, judėjimas didelis.

Netoli kareivinių dulkių debesys, o debesų būrys kareivėlių kažin ką trusia.

— Padėk Die! — sakau praeidamas, — ką gi veikiate, sužinoti galima?

Anbo IV

— Reprezentacinius skraidymus jauni kareiviai atlikinėja, — sako viena aukso juostele pilotas ir savo valdžiai pabrėžti prideda dar:

— Tu Piepaiti ir tu Nadauka paimkit „Fokerius“ ir nuskraidykit rajoną prie karininkų flygelio. Tik švariai, žiūrėkit man!..

— Tai kaip čia dabar? ... Jauni kareiviai ir skraido, — stebiuosi.

— Nėra čia ko stebėtis, — sako su juostele pilotas, — padorūs aviatoriai iš pat jaunystės pratinami. Iš pradžių, kol pripranta taip, o paskui sudėtingesniais aparatais. Į švarumą ypatingą dėmesį kreipiame, ot ką!..

— Bet, kad šitie aparatai tokie keisti, — rimtai paabejoju reprezentacinių pratimų objektais.

— Nieko, nieko, ir pas mus čia oficialiai ir turto nomenklatūroje šluotomis tai vadina, bet savo tarpe — taip priimta.

— O aš maniau, kad... na, atsiprašau!

— Tu, grandini Cviklai, po ruošos išmaudyk jaunus kareivius ir išduok išeiginę žieminę uniformą — viršininko telefonograma tokia, o man paskolink skustuva, — sako kažin koks barzdotas viršininkas pilotui su juostele, praeidamas pro mudu.

— Gerai, gali pasiimti, o tu gal žinai prosą kur gauti, a?!...

Nenorėdamas būti intymių reikalų liudininku, nudrožiau savais keliais.

Šventės diena

Aerodrome pilna publikos visokių spalvų ir plaukų. Aplinkui gražiai išsirikiavę lėktuvai ir kunigėlis pamaldas laiko.

— Dieve pasigailėk manęs nusidėjėlio, — sakau ir žvalgausi, kur čia tas būsimasis krikščionis. Pagaliau, nebeiškenčiu ir kumštelėjęs greta stovintį aviatorių klausiu:

— Pasakyk, brolau, kurį čia kūdikėlių krikštyti žada.

Pasirodo, kad tų „kūdikėlių“ esą apie septyni ir patys „kūdikėliai“, nebe kūdikėliai, o pagyvenę pagonyns. Matę juodo ir balto ir, aplamai, velnio gerokai nešti. Pernai aplink Europą apskridę. Jų gimdytojas plk. Gustaitis gana vaisingas — apie šešetą lizdų išperėjęs ir dar žadaš...

Po pamaldų aukštieji svečiai nuėjo aviacijos karių pasveikinti ir specialybės diplomų įteikti, o žemesnieji... vieni kitiems kojų pamindyti.

— Tamsta, jūs, ponas, atsargiau! Prašom prašom nesigrūsti ir batukų nemindyti, — piktinasi skardus sopranas.

— Nieko panašaus! Atsiprašau, — sako tasai ponas ir tamsta, — batų mindymas į mano programą neįeina — ir užlipa man ant kairiosios kojos nuospaudos.

Per didelę spūstį taip ir nepamačiau nei kas, nei ką krikštijo. Sako, kad tokiais atvejais šampano bonką kūmai į krikštasūnio kaktą sukulia ir po visam, bet šįkart ne tiek krikštavaikius, kiek publiką lietus ėmė krikštyti. Pradėjo atsirasti ir dezertyrų. Atskirai ir būriais — sausesnių vietų ieškoti.

Pagaliau, dienos solenizantai pradėjo rodyti ką jie išmano, moka ir gali.

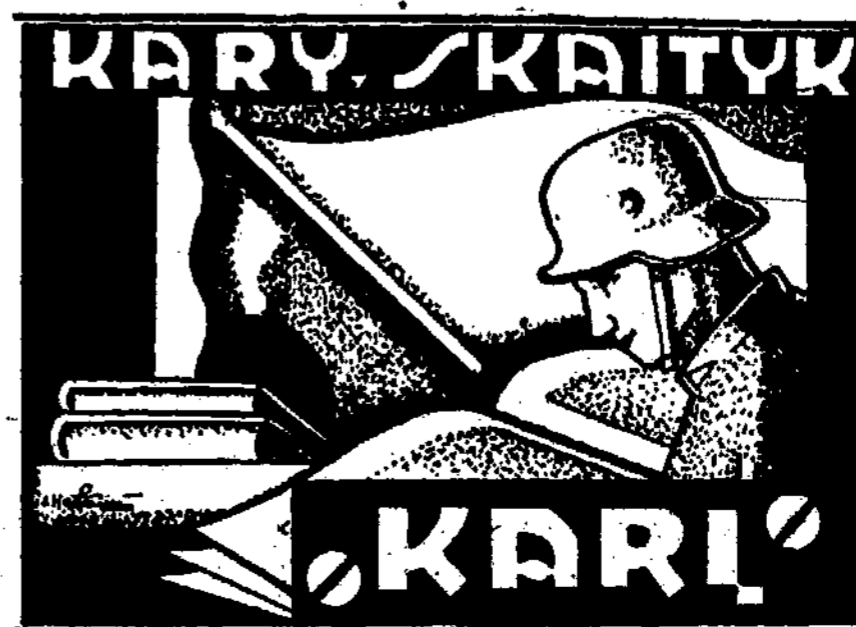
— Tai kaip čia dabar jie tiesiog ir skris? — baiminasi simpatinga aviacijos gerbėja, pamačiusi atūžiant tiesiai ant publikos septynis naujus sakalus. Bet išgąstis veltui. Prieš pat publikos nosis pasišokėję aukštyn ir vis, vos galvų ratais nesiekdami, skrenda toliau. Apsukę porą padorių ratų, ėmė skirstytis. Ir staiga — o Viešpatie! — kad pradės vartytis, kad pradės kulvertom sukstis ir ant galvos ir ant uodegos. Net bėglių širdys suminkštėjo. Pačios bailiausios dezertyrės atidavė savo šilko suknius kaskart smarkėjančio lietaus globai ir užrietusios nosytes aukštyn akių atitraukti negali.

O lietus pila ir pila. Veikiai iš didžiulės aviacijos gerbėjų minios tik šlapia vieta tepaliko.

Vakare ramovėj lakūnai specialybės laipsnius dar krikštiję...

Ir, aplamai, vakare buvę didelės linksmybės ir batų sunešimas — paskutinis jaukios šventės apvainikavimas.

J. Ragutis

Liktinių puskarininkių pensijos

Šiomis dienomis yra paskelbtas platesnis karių pensijų įstatymo pakeitimas, kuris, be kito ko, sutvarko ir liktinių puskarininkių pensijų reikalą.

Ligi šiol liktiniams puskarininkiams pensijų už iš tarnautą laiką nebuvo numatyta, o vietoje jų buvo duodamos kartinės pašalpos.

Bet ir šitą pašalpą ne kiekvienas išėjęs iš tarnybos liktinis galėjo gauti. Ji buvo duodama tik tokiam liktiniui, kuris, iš tarnavęs kariuomenėje privalomą laiką, laisvu noru liko tarnauti toliau ir be pertraukos tarnavo iki tam tikro nustatyto amžiaus. Tas amžius I kategorijos liktiniams puskarininkiams, t. y. rikiuotės liktiniams, buvo numatytas 35 m. ir II kategorijos, t. y. nerikiuotės liktiniams, — 40 m. Priimti iš atsargos liktiniai puskarininkiai, nors ir būtų iš tarnavę ligi šito amžiaus, ir tos pašalpos jau negalėjo gauti.

Pašalpos didumas buvo nustatomas ne iš viso liktinio puskarininkio iš tarnauto laiko, bet tik iš liktinio sąlygomis iš tarnautų metų skaičiaus.

Gauta tokia pašalpa tik trumpam laikui galėjo ap rūpinti išėjusį iš tarnybos liktinį, ir toliau jis vėl buvo verčiamas ieškoti darbo ar tarnybos kur kitur. Bet tarnavęs visą geresnį savo amžių kariuomenėje, kurio nors tinkamo darbo jau jam nelengva rasti, o dėl amžiaus tarnybai taip pat ne visur tinka.

Paskutinis karių pensijų įstatymo pakeitimas ši svarbų klausimą išsprendė.

Dabar liktiniai puskarininkiai galės gauti šias pensijas:

1) už iš tarnautą laiką, iš tarnavę ne mažiau kaip 20 m, nereikalaujant kitų kurių sąlygų;

2) už iš tarnautą sutrumpintą laiką, iš tarnavę ne mažiau kaip 15 m ir išėję iš tarnybos dėl ligos, nors ir be ryšio su karo tarnyba;

3) už nustotą ryšium su karo tarnyba ne mažiau kaip 25% darbingumo, nežiūrint į iš tarnautą laiką.

Į pirmų dviejų rūšių čia nurodytų pensijų pamatą, kaip matome, yra padėtas ilgesnis tarnybos laikas. Jas galės gauti tik liktiniai vyresnieji puskarininkiai ir liktiniai viršilos. Liktiniai jaunesnieji puskarininkiai šių pensijų negalės gauti, nes jų tarnyba yra numatyta trumpa ir normaliai jie pensijos negalės iš tarnauti.

Pagrindai šioms pensijoms nustatyti yra paimti tokie pat kaip ir karininkams bei civiliniams valstybės tarnautojams.

Pensija už iš tarnautą laiką duodama 50% pagrindinės algos už 20 tarnybos metų ir už kiekvienus iš tarnautus daugiau kaip 20 m. atitinkamai didinama, kaip ir karininkų pensija.

Iš tarnavęs pensijai gauti ne mažiau kaip 15 metų ir išėjęs iš tarnybos dėl ligos, liktinis vyr. puskarininkis ir liktinis viršila gaus 50% savo paskutinės pagrindinės algos. Ligos ryšio su karo tarnyba tokiai pensijai gauti nereikalaujama; svarbu, kad liga būtų įgyta tarnaujant kariuomenėje.

Šių dviejų svarbių liktinių pensijų ligi šiol įstatymas nebuvo numatęs.

Trečios rūšies liktinių puskarininkių pensija, vadinamoji karo invalido pensija, duodama už ryšium su tarnyba nustotą darbingumą. Invalido pensija nepareina nuo iš tarnauto laiko. Šitos pensijos dydis pareina vien nuo nustoto darbingumo %.

Karo invalido pensijos liktiniams puskarininkiams buvo numatytos ir anksčiau. Ligi šiol šitos pensijos buvo nustatomos tam tikru būdu iš kareiviams numatyto pensijos skaičiavimo vieneto. Dabar jos bus duodama tiek %-%-ų liktinio algos, kiek darbingumo %-%-ų jis yra netekęs. Toks pat šitos pensijos nustatymo būdas yra paimtas, nustatant šios rūšies pensijas karo invalidams karininkams ir nustojusiems darbingumo ryšium su tarnyba civiliniams valstybės tarnautojams.

Jei liktinis išeina iš tarnybos neturėdamas teisės nė vienos šių trijų rūšių pensijos gauti, tai jis gauna pašalpą.

Liktinis jaunesnysis ar vyresnysis puskarininkis, ar liktinis viršila, nustojęs ryšium su tarnyba mažiau kaip 25% darbingumo, bet ne mažiau kaip 10% darbingumo, gaus kartinę pašalpą 6 mėnesių pagrindinės algos didumo. Ši pašalpa duodama, nežiūrint, kiek metų liktinis puskarininkis yra tarnavęs.

Kitos pašalpos dėl ligos paleistiems iš tarnybos liktiniams duodamos pagal jų iš tarnautą laiką ir ligos sunkumą.

Liktinis vyr. puskarininkis ar liktinis viršila, paleistas iš tarnybos dėl sunkios neišgydomos ligos, reikalingos nuolatinės kitų priežiūros: a) iš tarnavęs nuo pusės ligi 5 m., gaus kartinę pašalpą 6 mėn., b) iš tarnavęs nuo 5 ligi 10 m., gaus pašalpą 18 mėn. ir c) iš tarnavęs daugiau kaip 10 m., gaus pašalpą 24 mėn. pagrindinės algos didumo.

Liktinis vyr. puskarininkis ar liktinis viršila, paleistas iš tarnybos dėl kitų ligų, gaus šias pašalpas: a) iš tarnavęs nuo 2 ligi 5 m., gaus kartinę pašalpą 6 mėn., b) iš tarnavęs nuo 5 ligi 10 m., gaus pašalpą 12 mėn. ir c) iš tarnavęs daugiau kaip 10 m., gaus kartinę pašalpą 18 mėnesių algos didumo.

Liktinis vyr. puskarininkis ar liktinis viršila, paleistas iš tarnybos likviduojant įstaigą, keičiant etatus, iš tarnavęs ligi nustatyto amžiaus ar paleistas pačiam prašant, gaus pašalpą, lygią jo pagrindinei algai, padaugintai iš iš tarnautų metų skaičiaus. Paleistas iš tarnybos drausmės tvarka, teismo sprendimu, neatimant teisės pensijai gauti, arba paleistas kaip netinkamas, gaus pašalpą, lygią jo pagrindinei algai, padaugintai iš pusės iš tarnautų metų skaičiaus. Šitos pašalpos išmokamos: pirmoji dalis už 3 mėnesius iš karto, toliau kas mėnuo.

Liktiniai jaun. puskarininkiai, kurių tarnyba trumpa ir, jeigu jie nepakeliami į aukštesnį laipsnį, paprastai pensijos negalės iš tarnauti, bet iš eidami iš tarnybos, jie taip pat gaus tam tikras pašalpas. Šios pašalpos liktiniams jaun. puskarininkiams yra numatytos dviejų rūšių. Jų dydis pareina nuo to, kiek metų liktinis jaun. puskarininkis iš tarnavo ir dėl kurios priežasties jis iš tarnybos buvo paleistas.

Liktinis jaun. puskarininkis, paleistas iš tarnybos dėl ligos, likviduojant dalį ar įstaigą, keičiant etatus ar iš tarnavęs pasižadėtąjį laiką, gaus pašalpą, lygią jo pagrindinei algai, padaugintai iš iš tarnautų metų skaičiaus.

Liktinis jaun. puskarininkis, paleistas iš tarnybos drausmės tvarka, teismo sprendimu, neatimant teisės pensijai gauti, arba paleistas kaip netinkamas, gaus

pašalpą, lygią jo pagrindinei algai, padaugintai iš pusės ištarnautų metų skaičiaus.

Neužmirštos ir liktinių puskarininkių šeimos, liktiniui mirus. Joms taip pat nustatytos pensijos ir pašalpos, nelygu dėl kurios priežasties liktinis yra miręs ir kiek laiko jis buvo ištarnavęs.

Liktinių šeimoms numatytos pensijos duodamos tais pačiais atvejais ir tomis pat taisyklėmis, kaip ir karininkams.

Pensijos duodamos šeimai:

1) mirusio liktinio išsitarnavusiojo pensininko ar pensininko invalido;

2) mirusio tarnaujant kariuomenėje liktinio, turėjusio pensijos teisę;

3) liktinio mirusio sąryšyje su karo tarnyba.

Jei liktinis puskarininkis, tarnaudamas kariuomenėje, miršta neištarnavęs pensijos ir jo mirtis neturi ryšio su tarnyba, tai jo šeimai duodama kartinė pašalpa. Šitos pašalpos duodama tiek mirusio liktinio mėnesinių algų, kiek metų pensijai gauti jis buvo ištarnavęs.

Kadangi liktinių karių ir jų šeimų pensijų ir pašalpų klausimas yra sutvarkytas tais pačiais pagrindais, kaip ir karininkų, tai ir įnašai pensijų fondui iš liktinių puskarininkių yra numatyti tokie pat kaip ir karininkų bei kitų valstybės tarnautojų, būtent, po 6% jų pagrindinės algos. Šituos procentus liktiniai pradės mokėti nuo 1935 m. liepos 1 d.

Įmokėjimai pensijų fondui už seną laiką, tarnautą liktinio sąlygomis ligi š. m. liepos 1 d., neprivalomi. Bet jeigu liktinis puskarininkis norės, kad jo visas tas laikas ar šio laiko dalis būtų įskaityta jam į pensijai ištarnautą laiką, tai jis turės sumokėti už visą šitą laiką ar jo dalį pensijų fondui po 5% nuo savo pagrindinės algos.

Nors įmokėjimai pensijų fondui už seną laiką neprivalomi ir liktinis puskarininkis, jei nenori, kad tas laikas būtų įskaitytas jam į pensijos išsitarnavimo laiką, gali nuo viso šito laiko ar nuo jo dalies atsiskaičiuoti, arba atidėti mokėjimą už jį tolesniam laikui, ta-

čiau juo greičiau jis šituos įmokėjimus sutvarkys, juo tas jam išeis į naudą.

Prieš kelis mėnesius pradėjo veikti liktinių puskarininkių naujas atlyginimo įstatymas. Pereinant iš senojo liktinių puskarininkių atlyginimo prie naujojo atlyginimo liktiniams puskarininkiams numatyta išmokėti proporcingai jų ištarnautam ligi šiol laikui pašalpas, kurias jie pradėjo tarnauti senuoju atlyginimo įstatymu. Tikslingiausia ir naudingiausia būtų, kad gavęs tokią pašalpą, liktinis puskarininkis dalį jos, o, jei reikia, ir visą pašalpą panaudotų pensijų fondo įnašui mokėti už savo seną tarnybą. Paskui tokiam puskarininkui medžiagiškai būtų daug lengviau, nes nereikėtų tų įnašų mokėti kas mėnuo iš algos ar iš pensijos.

Laikas, ištarnautas ligi 1935 m. liepos 1 d. kareivio laipsnyje neliktinio sąlygomis, įskaitomas liktiniui puskarininkui į pensijos išsitarnavimo laiką be įmokėjimų pensijų fondui.

Tarnyba aviacijos rikiuotėje liktiniui puskarininkui įskaitoma kaip ir karininkui, t. y. ligi 1935 m. liepos 1 d. aviacijos rikiuotėje tarnautas laikas įskaitomas, laikant 1 mėn. lygiu 2 mėn., o nuo šito laiko 1 mėn. lygus 1½ mėn.

Liktiniai puskarininkiai, turį Vyčio kryžių, o taip pat savanoriai kūrėjai už laiką, tarnautą ligi 1926 m. sausio 1 d., pensijų fondui nemoka. Be to, už kiekvieną Vyčio kryžiaus laipsnį jiems į pensijos ištarnautą laiką pridedama po 1 m.

Visi šie pensijų nuostatai dėl liktinių puskarininkių pradėjo veikti nuo 1935 m. liepos 1 d.

Iš šių trumpų žinių apie liktinių puskarininkių pensijų sutvarkymą matome, kad šis svarbus jų ateities gerovės klausimas dabar yra išspręstas visai tinkamai. Dabar liktiniai puskarininkiai gali būti tikresni dėl savo rytojaus ir turi rimtai ir drausmingai su dar didesniu pasiryžimu dirbti savo sunkų ir atsakingą krašto saugumo darbą.

Plk. Itn. Katinskas

Ir sugaudė, suieškojo, oi!

Jeigu jūsų seneliams atėdavo galvon, jog jūs būsite atgijusios Lietuvos kareiviais, jie užsimindavo ir apie anų laikų kariuomenę, jie minėdavo rekrutus. Jų pasakojimai dažniausiai liedsdavo rekrutų ėmimą. Šiomet sukanka 60 metų nuo rekrutų panaikinimo. Naujoji karta apie juos mažai nežino: girdi tik pasakų apie jų gaudymą.

Rekrutais buvo vadinamas naujokų ėmimas, o tiksliau sakant gaudymas karo prievolei atlikti. Tuo metu priauganti jaunuomenė nebuvo, kaip dabar, registruota. Tada atsiųsdavo valsčiaus viršaičiui raštą pristatyti tiek ir tiek rekrutų. Viršaitis arba pats paskirdavo žmogų gaudyti ir leisdavo jam pasirinkti tinkamus agentus, arba dažniausiai reikalavdavo iš dvarininkų pristatyti reikiamą skaičių žmonių. Tada tekdavo gaudyti ponams. Jie, žinoma, gaudydavo sau nepalankius, kad visiškai nuo jų atsikratytų. Paskirdavo jų artimiausius draugus ir pasakydavo: „arba pristatykite, arba pačius atiduosi“. Verkė ir gaudė.

Nors rekrutai buvo įvesta ne Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės ir ne lietuvių-lenkų jungtinės vals-

tybės vadovų, tačiau jie lietuvius vargino 80 metų. Rekrutus įvedė 1705 m. rusų caras Petras Didysis. Jis turėjo dvejuose sumetimais. Viena, tai užsilikusi iš viduramžių vasalinė bajorų kariuomenė jau ir Rusijos naujam gyvenimui nebetiko. Antra, ta kariuomenė Petras Didysis nepasitikėjo. Iš samdytosios kariuomenės-algauninkų taip pat nieko gero negalėjo tikėtis. Jie buvo tiek išgudrėję, jog kariaudami neužmušdavo nė vieno žmogaus. Kariaujant nieko neužmušti — jiems buvo reikalinga savo tarnybai palaikyti. Kad viso to išvengtų, Petras Didysis reformavo savo kariuomenę Vakarų Europos pavyzdžiu.

Reformuodamas Rusų kariuomenę, jis atsiminė senosios nedrausmingumą ir naujoje įvedė geležinę drausmę. Nutarė iš dešimties atvykstančiųjų į kareivines devynius užmušti, o dešimtąjį padaryti kareiviu. Tada tas padaryti buvo lengva. Visa Rusija buvo vergų kraštas; milijonai valstiečių baudžiauninkų ir smulkių miestelėnų. Tų luomų jaunimo buvo įgimtas paspyrimas nuo lopšio lig karsto būti vergais. Naujai reformuotoji kariuomenė, kurios pagrindan buvo padė-

tas klusnumas ir patvarumas, šito luomo žmonės buvo tinkamiausi. Bajorai liko tik karininkais. Kad iš nerangaus, neišlavinto valstiečio padarytų gerą kareivį, buvo nustatyta karo tarnyba 25 metai. Manė, kad per tiek metų žmonės geriau išlavinami, nebelieka jame pirmųkščio žmogaus, jis kūnu ir dūšia lieka kareiviu. Per 25 metus įvairiais kankinimais ir bausmėmis buvo stengiamasi užmušti žmogišką iniciatyvą, kad būtų padarytas paklusnus vado įsakymų vykdytojas. Klusnus vado įsakymų vykdytojas buvo kareivis-idealas.

Jiems nereikėjo žinoti kur eiti, už ką kariauti, jų pareiga tik vado įsakymus vykdyti.

Jų kariškos dvasios auklėtoja buvo lazda. Lazda drausmės statuto pagrindas, lazda karo baudžiamasis statutai, lazda tai geriausia auklėjimo ir mokymo priemonė. Kiekvienas nusizengimas buvo baudžiamas lazdomis. Bausmė kartais siekė beprotiškai didelį lazdų skaičių. Taip vienam lietuviui už išdrisimą ginti savo tautos vardą, karo teismas buvo nuteisęs duoti 6.000 lazdų. Bausmę atlikti sustatydavo dvi eiles kareivių veidais prieš vienas kitą ir duodavo jiems po storą rykštę arba lazdą. Paskum eilės viduriu vesdavo iki pusiau nurengtą nubaustąjį. Kiekvienas pravedamą bent po kartą turėjo sukirsti lazda. Taip vesdavo nubaustąjį tiek kartų, kiek reikėdavo bausmės atlikti. Kuris būdavo nubaustas didesniu lazdų skaičiumi, tas bausmę atlikdavo per kelis kartus. Kai egzekusijos metu sukapodavo odą, pradėdavo alpti ir klupti, tikrindavo gydytojas ir galėdavo bausmės baigimą atidėti kitam kartui. Kai išrikiuoti kareiviai muše, užpakaly vaikščiojo prižiūrėtojai. Ką pastebėdavo iš pasigailėjimo sumažinant smūgį, nemušant arba nepataikant, tą ištempdavo iš eilės ir jį patį tokiu pat būdu lupdavo. Pasigailėjimo nebuvo. Karininkai, kurie daugiau kankindavo kareivius, būdavo apdovanojami ordiniais ir aukštinami vietose.

Kariškas mokymas buvo panašus į dabartinį. Tik žinoma pagal anų laikų karo reikalavimus. Mokydavo įvairios kariškos mankštos ir gimnastikos. Tik šitie pratimai buvo stengiamasi padaryti kuo sunkesni. Ir šitie kankinimai bei pratinimas prie žiauraus gyvenimo buvo daroma norint kareivį padaryti patvaresnį ir paklusnesnį. Greta lauko pratimų buvo dėstomi ir statutai. Statutai aiškino kareivio pareigas ir uždavinius. Kadangi kareiviai buvo visiškai tamsūs, nesi-stengta juos pralavinti, tad statutai įkalti į tokio kareivio galvą tik ir buvo galima per 25 metus. Statutus mokėsi atmintinai.

Ne tik žmonės, bet ir ažuolai ne visi būtų ištvėrę tokiose sąlygose. Ne veltui išvežant laikydavo parapijos bažnyčiose gedulingas mišias už jų vėles ir varpam skambinant išlydėdavo parapijonys. Retas jų grįždavo. Išveždavo dvidešimties metų pančiais surakinėtą jaunuolį, o grįždavo laisvas, bet senis, be sveikatos, jėgų. Mažą malonumą rasdavo grįžęs. Dvidešimt penkeri su kaupu metai viską išdildydavo. Jo palikimas bei dalis būdavo kitų valdoma. Valdžia duodavo tokiems kaip pensiją mažą sklypelį žemės. Bet mažą tų dovanų išdalydavo. Jei ant kelių parapijų koks vienas per dešimt metų grįždavo, tai ir to nebeviliojo žemė, nebesvajoję jis apie savo šeimą. Jam buvo svetimas laisvas gyvenimas. Viską iš jo iščiulpė ir davė sklypą žemės, kad žmonės palaidotų jame niekam nebereikalingus kaulus.

Lietuvius į rekrutų kariuomenę pradėjo imti maždaug nuo 1795 metų, tai yra tada, kai Lietuva buvo

prijungta prie Rusijos. Daug jaunų bernelių gyvų palaidota pragaro kančioms. Tačiau, reik pasakyti, kad lietuvių valstiečiai buvo gudresni už rusus ir lenkus. Jie pajutę rekrutas bėgdavo. Bėgdavo kur nesiekia Rusų imperatoriaus valdžios galios. Tik kartais ne kažką geresnio pasiekdavo. Daug jų atsidurdavo kaimynė Prūsų karalystėje. Bet čia jie patekdavo į prūsų rekrutus. Prūsai ne tik bėglius gaudė ir į rekrutus statė, bet Lietuvoje ir kituose kraštuose važinėjo prūsų agentai ir visokiais būdais viliojo stoti į Prūsų kariuomenę. Prūsų rekrutai buvo sudaryti iš svetimųjų, savuosius tik samdė. Mat, Prūsų karaliai pamatė, kad pradėjus gaudyti savuosius, jie bėgioja iš savo kraštų ir tuo mažėja gyventojai, todėl savuosius įsakė samdyti.

Buvo nemaža laiko išbandyti rekrutų kariuomenės patvarumui ir vertei; ji dalyvavo ne viename kare. Aiškiai pastebėta, kad toji kariuomenės neduoda tokių vaisių, kokių tikėta. Atėmus kareiviui iniciatyvą, jis lieka mašina, įrankis. O kare vien vado įsakymų aklo vykdymo nepakanka, reikia ir savo iniciatyvos. Tos nesąmoningos rusų kariuomenės menka vertė ypač paryškėjo susidūrus su prancūzų revoliucine kariuomene. Prancūzų kariuomenėje viešpatavo nauja dvasia, naujos idėjos. Prancūzai ėjo tardamiesi nešą toms valstybėms laisvę. Jų vadai ir kareiviai palaikė tarpusavio moralinius ryšius; jie, tiek vadas, tiek kareivis, žinojo už ką kariauja. O rusų kareivis argi galėjo turėti bent kiek noro ginti savo kankintojus? Už tai rusų kariuomenės pasipriešinimas buvo menkas. Rusai pamatė, kad žmonės su iniciatyva, laisvi įveikia daug gausingesnius būrius rusų kareivių-robotų. Bet sekti monarchijos priešų pavyzdžiu, duoti savo kariuomenei prancūziškos dvasios, Rusijos vadovai nenorėjo. Tai buvo ėjimas prieš savo sukurtą tvarką. Laukė. Tik po prakišto Krimo karo, kai pasirodė visas Rusijos supuvimas, valdžia pamatė, jog reikia pagerinti kareivio būvį. Nutarė pakeisti savo baudžiamąjį statutą.

Tarp pirmųjų, davusių vyriausybei sumanymą reformuoti kareivio gyvenimą, buvo generalinio štabo karininkas, lietuvis, Zigmas Sierakauskas. Jo vardas istorijoje įamžintas kaip vieno iš didžiųjų 1863 metų sukilimo veikėjų Lietuvoje. Buvo tai didelis žmogus. Jis pats arti dešimties metų išbuvęs kareiviu, smulkiausiai pažindamas kareivio gyvenimą, kėlė reikalą pirmiausia panaikinti lazdas. Jo reikalavimas, paremtas kitų, buvo išklaustas. Vyriausybė, nutarusi pakeisti karo baudžiamąjį statutą, tą darbą pavedė jam. Būdamas reformos iniciatorius, pilnas sumanymų, turįs daug žinių ir įgijęs gyvenimo ir karo patyrimo, Zigmas Sierakauskas jautėsi geriausiai galėsiąs padėti kariams.

Įvykdžius tą reformą, žvėriškas kareivio gyvenimas pagerėjo, bet kariuomenės reformos dar nebuvo matyti. Tačiau išvaduoti kareiviai nuo lazdų tikėjosi, kad atsiras ir kitas geradaris, kuris sutrumpins jų tarnybos laiką. Viltis neapvyklė. Vėliau buvo sumažintas tarnybos laikas iki 15 metų. Jau ir tokio sutrumpinimo sulaukę kitaip ėmė žiūrėti į gyvenimą.

1875 m., po 170 metų, visai pasikeitus krašto socialinėms sąlygoms, panaikinamas rekrutų gaudymas ir įvedama karinė prievolė. Įvedus visiems privalomą karinę prievolę, tarnybos laikas sutrumpėjo.

T. Adomonis

SKAUTŲ VADŲ STOVYKLA

Lietuvos skautų sąjunga, švietimo ministerijos globojama, savo veikimą kasmet plečia. Jos narių skaičius auga. Todėl reikia vadų. Vadams rengiami tam tikri kursai, stovyklos, kuriose jie supažindinami su skautyste tiek praktiškai, tiek teoriškai. Šiemet tokių stovyklų buvo bent kelios.

Paskutinė vadų stovykla buvo nuo liepos 10 iki 22 d. Karmėlavos miške prie Salaimių kaimo. Šis miškas nepaprastai gražus ir sausas pušynas, netoli Neries, apie 3 km nuo Karmėlavos miestelio. Stovyklavo apie 40 skautų vadų, suvažiavusių iš įvairių Lietuvos vietų. Čia mokytojų, studentų ir aukštesniųjų mokyklų mokinių. Stovyklai vadovavo vyr. skaut. Palčiauskas.

Liepos 18 d. šią stovyklą aplankė l. e. kariuomenės štabo viršininko p. gen. št. plk. lt. Gaušas, šviet. ministerijos kultūros departamento direktorius dr. A. Juška, kar. štabo spaudos ir švietimo skyriaus viršininkas vyr. skautininkas plk. Šarauskas ir keliolika kitų svečių.

Skautai svečius pavaišino skautiška vakariene prie gražiai papuošto skautiško stalo, kurio vidury buvo padarytas iš įvairių spalvų žemių ir miško liekanų šv. Kazimiero paveikslas. Paskui stovyklos viršininkas supažindino svečius su pačios stovyklos įrengimu bei papuošimais, kurie žiūrovus iš tikrųjų žavėto žavėjo. Gaila, kad jų amžius trumpas. Stovyklai pasibaigus vėl pavirto į nieką. Kai kam labai patiko virvinis tiltas per griovį.

Paskui svečiai dalyvavo vakarinėse skautų apeigose ir lauže. Prie laužo buvo dainuojamos įvairios liaudies ir skautų dainelės, vaidinami vaizdeliai ir t. t. Pagaliau dr. A. Juška pasakė kalbą ragindamas skautų vadus dirbti savo kraštui ir skautystę pritaikyti prie mūsų gyvenimo. Į tą kalbą skautai vienu balsu atsakė vieno mūsų dainiaus žodžiais: „Paimsim knygą, arklą, lyrą ir eisim Lietuvos keliu“. Po jo kalbėjo gen. št. plk. lt. Gaušas, kuris palinkėjo skautams ugdyti mūsų tautoje tvirtą lietuvišką valią. Į tai skautai atsakė: „Dirbsim, krutėsime, kariuomenei padėsime!“ Paskutinį žodį tarė plk. Šarauskas. Tuo ir baigėsi laužas.

Svečiai išvažiavo. Išsiskirstė ir didelis būrys žmonių, kurie buvo susirinkę iš apylinkės skautų laužo pasižiūrėti. Skautai sulindo į palapines ir užmigo. Tik stovyklos sargybinis liko budėti.

SKAUTAI GRAŽIAI SUSIGYVENO SU VIEVIŠKIAIS

Kauno pilies tunto III Maironio draugovės skautai šią vasarą stovyklavo Vievio apylinkėje, prie gražaus Želvės ežero (6 km nuo Vievio). Stovykla truko dvi savaites. Per tą laiką stovyklautojai aplankė seną Kernavės miestelį ir pademarklinį. Nors trumpos buvo tos dvi savaitės, bet skautai spėjo susidraugauti su Vievio apylinkės jaunimu ir kitais vietos gyventojais.

Nors Vievio apylinkėse dar nemaža yra lenkiškai kalbančių, bet atėję į stovyklą visi stengėsi lietuviškai kalbėti. Ypač daug prisirinkdavo vakarais prie laužo, kur skautai mokėjo juos taip sujudinti, kad į paskutinį laužą prisirinko, kaip į atlaidus. Viena iš senesniųjų moterėlių pabrėžė: — „skautai, nepamirškite mūsų ir kitą vasarą, būtinai atvažiuokit. O mes vieviškiai, atsisveikindami, sušukim tris kartus valio!“. Ir iš jaunų ir senų krūtinų išsiveržė griausmingas šūkis.

Alf. Šutinys

IR BIRŽŲ SKAUTAI STOVYKLAVO

Biržų tunto skautai šią vasarą nuo liepos 5 d. stovyklavo gražiam Pasvalio miške. Stovyklaujantius skautus liepos 8 d. aplankė V. V. S-gos pirmininkas ir vyriausias skautų tarybos narys, kultūros departamento direktorius, Dr. A. Juška. Dr. A. Juška priėmė skautų parodą ir pasakė gražią kalbą. Skautai atvykę svetį pavaišino stovykliškais pietumis. Liepos 13 d. stovyklaujantieji skautai surengė didelį laužą su įvairia laužo programa. Į laužą prisirinko nemaža biržiečių.

Greit pora malonių savaitių praėjo ir vėl visi išsiskirstė kiekvienas sau.

Alfns

PRIEŠLĒKTUVINĖ APSAUGA IR SAVIVALDYBĖS

Paryžiaus miesto savivaldybės tarnautojams įsakyta dalyvauti pratimuose su dujokaukėmis. Tarnautojai perleidžiami per dujomis pripildytas kameras. Municipalinė taryba toliau rengia namų rūsiuose slėptuves. Viename tarybos posėdyje miesto policijos vadas (prefektas) pranešė, kad policija prižiūri dujokaukių prekybą. Leidžiama pardavinėti tik karo ministerijos patvirtintus dujokaukių pavyzdžius. Be to, prefektūra yra išleidusi nurodymus kaip elgtis oro pavojaus metu.

Pr. mokyklų mokytojų karinio rengimo kursų klausytojai paskaitoje

A. Šulco foto

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

A. A. KAPELMEISTERIS AUGUSTINAVIČIUS

Liepos 6 d. Dr. Jono Basanavičiaus karo ligoninėje mirė 4 artilerijos pulko neetatinio orkestro kapelmeisteris civ. tarnautojas Augustinavičius.

Velionis nuo 1925 m. rugpiučio 1 d. tarnavo 6 pėst. pulke. Sakytą pulką išformavus, persikėlė į 4 artilerijos pulką, kur buvo paskirtas iš pradžių į trimitininko vietą, o vėliau vyresniuoju trimitininku. Leidus pulke įsteigti neetatinį orkestrą, liko to orkestro kapelmeisteriu.

Nežiūrint į negausią muzikantų skaičių, savo tarnybos metu velionis sugebėjo suorganizuoti visai gerą orkestrą, jį tinkamai parengti ir išlavinti. Kad velionis čia daug nuveikta, liudija ir tai, kad pagrečiui du metu pulko orkestras buvo samdomas sezono metui į Birštono kurortą ir apie jį ne tik kurorto administracija, bet ir vasarotojai gerai atsiliepdavo.

Paskiausiai orkestro nebegalėjo išnuomoti, tačiau ir esant dalyje darbas nė kiek nebuvo nutrauktas.

Velionis buvo nepaprastai uolus darbininkas. Jis, šalia savo tiesioginių kapelmeisterio pareigų, dar mokė Plungės vidurinėje mokykloje ir be to, daug kūrė. Jo yra sukurta nemaža veikalų, kuriuos jis pats, būdamas kuklus, neskelbė.

Velionis buvo silpnos sveikatos. Paskiausiai dažnai sirgo. Laukė atostogų, poilsio, bet... nebesuspėjo.

Palaidotas šiaulių katalikų parapijos kapinėse. B. K.

BŪKIME ATSARGŪS POLIGONE

Kasmet į Gaižiūnų poligoną vyksta įvairios mūsų kariuomenės dalys atlikti ypatinguosius karo pratimus.

Anksčiausiai atvyksta artilerija, net gegužės pradžioje. Mat, kada dar nėra kitų kariuomenės dalių, ji savo pratimus atlieka kovos sviediniais. Dažnai po tokių šaudymų vėliau pasitaiko manevruojančių dalių kariams atrasti nesprogusių sviedinių.

Viršininkų yra griežtai įspėta ir painformuota, kad rastą sviedinį neliestu. Jei negalima tuo tarpu pranešti savo viršininkui, tai tą vietą reikia gerai įsidėmėti ir kuo nors paženklinėti, kad ieškant būtų galima greit atrasti. Tačiau atsiranda tokių „drasuolių“, kurie į nesprogusį sviedinį žiūri, kaip į paprasčiausią žaisliuką. Taip antai, vienas pėstininkas, radęs nesprogusį sviedinį, vežėsi gurguolėje net 8 km.

Žinoma, tik laimės dėka sviedinys nesprogo ir tuo būdu išvengė šiurpios nelaimės.

Reikia pabrėžti, kad nesprogusius sviedinius sprogdina specialiai paskirti žmonės. Tad patys kur nereikia neikiškime savo pirštų, nes galime skaudžiai juos nudegti.

San.pusk. J. D.

DALINIAI IŠVYKO Į SAVO ĮGULAS

Liepos 16 d., atlikę kovos šaudymus ir manevrus, daliniai iš poligono išvyko į savo nuolatines gyvenamąsias vietas.

Dalių orkestrai išvykstančius išlydėjo beveik iki pat poligono ribų, o filmuotojai, gavę progos, išsijuose filmavo išvykstančius pėstininkus, kavaleriją ir artileriją.

Kariai išvyko patenkinti, nes visi skirtas pareigas ir uždavinius atliko gerai. Pusk. Mažrimas

KARIAI MUZIKANTAI

3 artilerijos pulke yra susidaręs iš kelių liktinių ir aktyviosios tarnybos karių stygų orkestras.

Pavakariais ir šventadieniais šio orkestrėlio gražūs aidai stebina klausytojus.

Iš sakyto orkestrėlio narių tarpo jaun. kar. Remesas gražius, juokingus dalykėlius atliko liepos 14 d. per radio iš Gaižiūnų poligono.

Žiemą šis orkestrėlis žada pasirodyti karių klube — scenoj.

Be to, to paties orkestrėlio iniciatoriai mano įsigyti ir senovės lietuviškų muzikos instrumentų — kanklių.

V. B.

8 p. p. ŠVENTĖ KUKLIAI ATŠVĖSTA

Liepos 20 d. 8 p. pulkas kukliai paminėjo savo 16-kos metų sukaktį. Po pamaldų vietos kino salėse kariams nemokamai buvo parodyti kino seansai. Po to, Gubernijoje buvo bendri pietūs ir paskaita, kurią skaitė lt. Bliudnikas.

Ptr. Bukelis

JAUNALIEUVIAI PAS KARIUS

8 pėst. pulką dažnai aplanko mokinių, skautų ir šaulių ekskursijos susipažinti su kariuomenės gyvenimu ir įgytąsias teoretines žinias praktiškai išbandyti bei pagilinti.

Liepos 18 d. pulką aplankė Beržėnų dvaro jaunaliuvių ekskursija, kuri buvo maloniai švietimo vadovo padėjėjo priimta ir supažindinta su automatišku pabūkle „Oerlikon“, tanketėmis, kulkosvaidžiais, įvairiais sprogdinimais, dujomis, granatomis, kliūtimis, apkasais ir ryšio priemonėmis: šunimis, karveliais ir t. t. Be to, šaudykloje gavo pašaudyti į taikinius kovos šoviniiais iš kulkosvaidžių ir šautuvų. Ptr. Bukelis

GAIŽIŪNŲ POLIGONAS — VAIDOTININKŲ KURORTAS

Liepos 18 d. 8 p. p. kulkosvaidininkai po varginančios kelionės atvyko į poligoną. Gražios apylinkės, sveikas oras, Nerio maudyklės poilsio metu duoda daug jėgų ir energijos, kai tuo tarpu šiauliuose nė vieno iš čia paminėtų patogumų nebuvo. Todėl vaidotininkai, gyvenę poligone, Gaižiūnus vadina geriausiu karių kurortu. A. J.

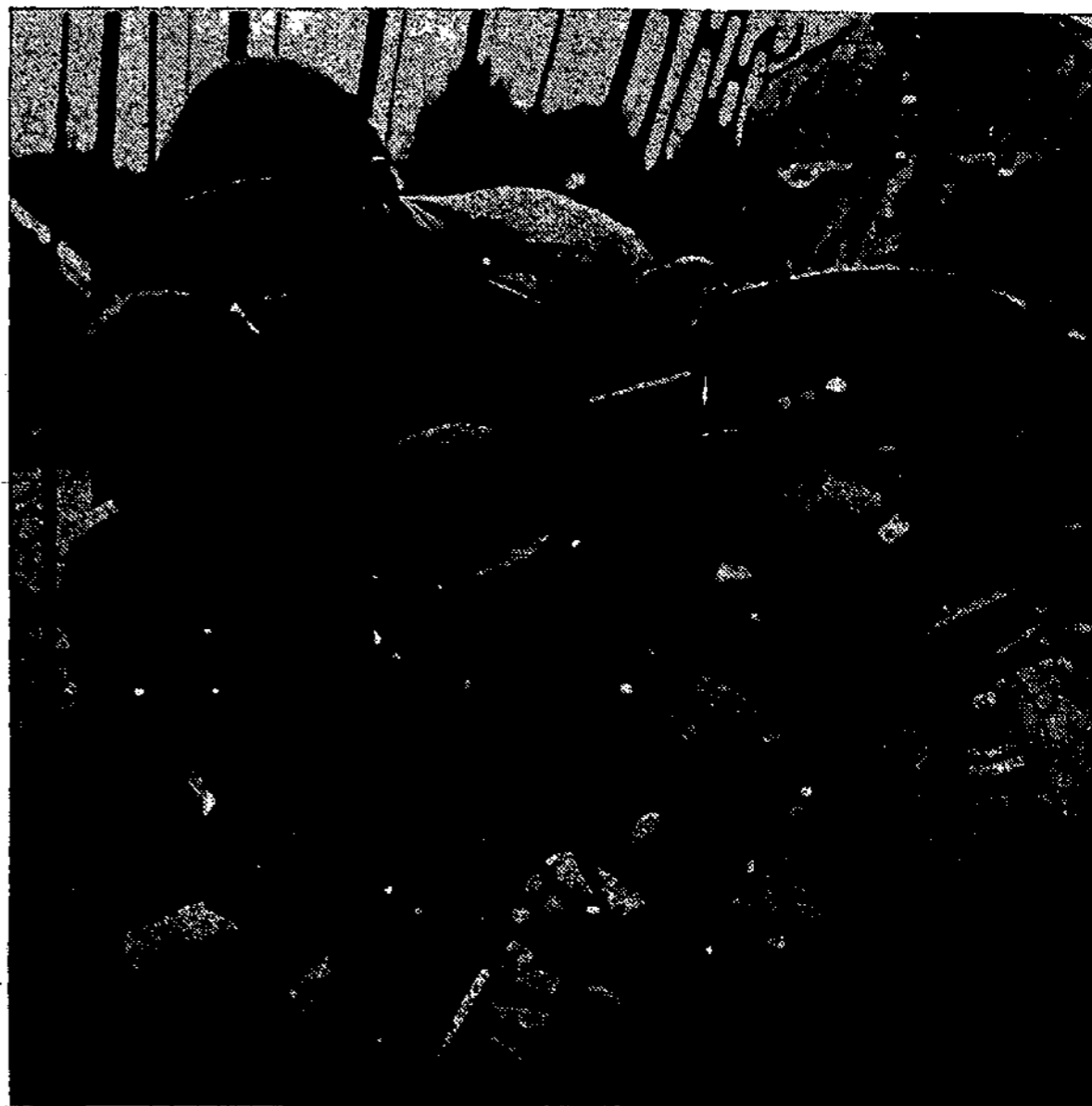
KARIAI ŠELPIA VARGŠUS

1 pėst. D. L. K. Gedimino pulko kariai visą atliekamą duoną ir sriubą atiduoda Ukmergės miesto vargšams.

Al. Rüst.

100 NETURTINGŲ ŠEIMŲ MAITINASI 8 P. PULKE

Kasdien už 8 p. p. rajono ribų (pusryčių, pietų ir vakarienes metu) prie kuopų galima matyti susirinkusių su kibirais ir puodais 20—30 įvairaus amžiaus žmonių. Šios grupės sudaro neturtingiausiąją šiaulių visuomenės dalį. Šiems visiems laukiantiesiems kareiviai atiduoda pusryčių, pietų ir vakarienes švaraus maisto likučius ir šiuo gražiu darbu palengvina sunkų gyvenimą daugiau negu šimtui neturtingų šeimų. A. J.

Pamoka

Dmt. Čibo foto

Jūs Šaulių gyvenime

ŽELSVOS ŠAULIŲ BŪRYS ŠAUDYMO NUGALĖTOJAS MARIJAMPOLĖS RINKTINĖJ

Liepos 14 d. Marijampolėj 9 p. p. šaudykloj buvo kontrolinis šaulių šaudymas. Šaudyme dalyvavo 16 š. būrių iš XIV rinktinės. Buvo šaudoma iš 100 jardų, taikiny 24 žiedų, 5 šūviai nuo rankos.

Geriausieji šauliai: 39 Želsvos būrio šaulys A. Verbyla — 102, 14 Sasnavos b. š. Senkus — 100, 9 Marijampolės b. š. Seliokas — 100, š. Jalenskas — 97, 39 Želsvos š. b. š. Vanagnis — 98, š. Ažukaitis — 96.

Tuo būdu 39 Želsvos šaulių būrys, kaip ir pernai, taip ir šiemet, liko šaudymo nugalėtoju XIV rinktinėj.

Būsimasis kareivėlis

IR NETARNAVĘ KARIUOMENĖJ GERAI ŠAUDO

Pavilkijo šaulių būry yra daug netarnavusių kariuomenėje jaunuolių, kurie labai gerai šaudė. Iš tokių, gerai šaudančių, pažymėtina Vincas Urmulevičius.

Juozas Astrauskas

DIDELĖ ŠAULIŲ SPORTO ŠVENTĖ LEKĖČIUOSE

Liepos 14 d. buvo šakių rinktinės rajoninė šaulių sporto šventė Lekėčiuose. Dalyvavo Lekėčių, Kuro, Žem. Panemunės, Pavilkijo, Paežerėlių ir Sutkų šaulių būriai. Pirmiausia buvo atlikti ritmiški judesiai, vėliau šokimai, bėgimai, granatos mėtymai, patrulio žygis 5 km ir t. t. Šokime į aukštį I prizą laimėjo iššokęs 1,50 m. Rasiukevičius (Lekėčių būrio), į tolį 5 m 2 cm Kirtiklis (Lekėčių būrio). Granatos mėtyme 43 m Kirtiklis (Lekėčių būrio). Bėgime 100 m per 12,8 sek. Karalius (Žem. Panemunės būrio) ir t. t.

Nors oras buvo nepalankus, bet šauliai pasirodė pavyzdinčiai.

Juozas Astrauskas

ŠAULIAI-LĖS LAIKĖ EGZAMINUS IŠ PRIEŠCHEMINĖS APSAUGOS TRUMPALAIKIŲ KURSŲ PROGRAMOS

Marijampolės rinktinės vado surengtus kursus lankė per 300 asmenų. Baigusieji kursus kursantai lankė atvykusią L. Š. S-gos — L. A. K. parodą ir praktiškai buvo supažindinti su slėptuvių įrengimu. Ši programos dalis buvo baigta tik liepos 14 d. Tą dieną kursantai buvo supažindinti su dūminėmis uždangomis ir termito veikimu.

Kl. Rymantas

ŠIAULIŲ M. ŠAULIAI ATLIKO ŠAUDYMUS

Liepos 21 d. 8 pėst. pulko šaudykloje VII-tos rinktinės Šiaulių miesto 1-mo būrio šauliai atliko kovos šoviniams visus 4-rius rengiamuosius iš šautuvų pratimus. Šaudė iš anglišku šautuvų. Sąlygas įvykdė apie 85% šaulių.

Šiais metais šauliai toli pažengė. Šaudė daug geriau negu pernai.

Ptr. Bukelis

ATSARGINIAI GRAŽIAI PLATINA „KARI“

Panevėžys. Šiemet iš kariuomenės grįžę atsarginiai daugumoje parvažiavo pas namiškius su „Kariu“. Kalbėdamies su namiškiais bei draugais apie karių gyvenimą, atsarginiai savo pasakojimus pajvairina rodydami „Kari“ įdėtus iš kariuomenės gyvenimo vaizdelius ir paskaitydami įvairias korespondencijas bei atskirus kokius straipsnius. Žmonės tuo labai domisi, o kartu didėja susidomėjimas „Kariu“ ir, apleidę karišką literatūrą. Ypač su atsarginiais stengiasi susidraugauti ir „Kariu“ nepaprastai domisi būsimieji kareiviai, kurie šį rudenį arba kiek vėliau rengiasi stoti į kariuomenę.

A. Rūst.

KARIUOMENĖ AUKLĖJA GERIAUSIUS UGNIAGESIUS

Panevėžys. Panevėžio apskr. ugniagesių komandos paskiausiai yra neblogai susitvarkiusios ir ugniagesių skaičius visur yra žymiai padidėjęs. Iš patikrinimų aiškėja, kad ugniagesių komandos geriau pasirengusios ten, kur yra daugiau buvusių karių ugniagesių. Žmonės džiaugiasi jais ir pageidauja, kad iš kariuomenės grįžtų daugiau karių ugniagesių.

A. R.

Teismo kronika

— 2-jo pėst. pulko naujokas (prikomandiruotas prie husarų pulko ryšių komandos) Bronius Žvirblis 1934 m. birželio 14 d. buvo paskirtas prie husarų kareivinių išorinių durų tvarkiniu, bet jis apie 22 val. iš savo posto pasišalino ir, norėdamas išvengti karo tarnybos, nuvyko į Okupuotą Lietuvą, kur lenkų pasienio sargybos buvo sulaikytas. Lenkai jį ilgai klausinėjo, kamantinėjo, o vėliau patupdė į šaltąją. Po mėnesio iš lenkų kalėjimo buvęs išleistas ir apgyvendintas Vilniuje, kur jis gavęs darbo kepykloje. Kai Vilniuje atsiradę daug bedarbių ir gyvenimas pasidaręs nebepakenčiamas, tada jis atsikvošėjęs ir nutaręs grįžti į gimtąjį kraštą. Bronius Žvirblis nubaustas šešeriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo, atimtos teisės, kario vardas ir išmestas iš kariuomenės.

— 1-jo pėst. pulko 4 kuopos viršila Mečislovas Šuminskas už neatsargų elgesį su ginklu (persišovė sau ranką ir sužalojo netoli stovėjusį kareivį) nubaustas 4 savaitėmis paprasto arešto lygtinai.

— Šarvuočių rinktinės tankų kuopos eiliniai Hermanas Pitkunigis, Erdmanas Kubilius ir Helmutas Jakštas pripažinti kalti, kad jie, akivaizdoje tos kuopos kareivių, įžeisdavo ir niekindavo lietuvių tautą ir Lietuvos valstybę, taip, pavyzdžiui, eil. Pitkunigis kalbėdavo: „Vokietija, jeigu norėtų, tai Lietuvą per vieną naktį, paleidusi pulką kareivių, užkariautų...“, „vokiečiai visą Lietuvą galėtų pereiti tik iki pusryčių...“, o Jakštas dar drąsiau porindavo: „...užtektų vieno vokiečio ir išvytų visus lietuvius...“. Taip pat tankų kuopos vyr. pusk. Ernstas Augustas Preikšas su minėtu Kubiliu, norėdami sugundyti kareivius, pririšo šuniukui po kaklu škaplierių medalikėlį ir paleido jį bėgioti po kareivinę, tuo būdu paniekdami Romos katalikų bažnyčią ir jos apeigas. Už tai eil. Hermanas Pitkunigis nubaustas dvejais metais sunkiųjų darbų kalėjimo, Erdmanas Kubilius — 1 metais paprastojo kalėjimo, Helmutas Jakštas — 1 metais 6 mėn. sunkiųjų darbų kalėjimo, iš visų trijų atimtos teisės, kario vardas ir išmesti iš kariuomenės, o ats. vyr. pusk. Ernstas Augustas Preikšas — vienu mėnesiu paprastojo kalėjimo lygtinai.

— Vytauto Didžiojo kuopos eil. Terentijus Veselovas nubaustas ketveriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo už tai, kad jis 1934 m. pabaigoje savo dalyje dirbo netikras penkių litų monetas ir tų pačių metų gruodžio 13 d. vieną jų paleido į apyvartą, iškeisdamas ją į smulkesnius pinigus pas Jonavos tilto rinkliavos tarnautoją Joną Pupkevičių.

— 1929 m. sausio 17 d. 5 pėst. pulko muzikantų komandos auklėtinis Petras Drilingas iš savo dalies savavališkai pasišalino ir slapstėsi ligi 1934 m. gruodžio 12 d., kada policijos buvo sulaikytas ir gražintas į dalį. Tardomas auklėtinis Drilingas kaltas prisipažino ir paaiškino, kad jau 1928 m. prieš Kalėdas jis buvęs savavališkai išvykęs atostogų, iš kurių grįžęs tuojau, bet dalyje neberadęs daug jam išduotų valdiškų daiktų. Dėl to jis, bijodamas atsakingumo, nutaręs pabėgti. Teismo sprendimu Drilingas nubaustas vieneriais metais sunkiųjų darbų (grasos) kalėjimo. Be to, jis turės už pražudytus daiktus sumokėti 324 lt. 90 ct.

NUSISEKUSIOS RAITŪJŲ RUNGTYNĖS

Liepos 14 d. buvo 4 artilerijos pulko raitųjų rungtynės-konkurai, kuriose, be pulko karių, dar dalyvavo Plungės ir aplinkinių būrių raitieji šauliai.

Rungtynių programą sudarė: raitųjų šaulių „pavojus“, karininkų, puskarininkų ir šaulių užjojimai ir komiškas sportas bei raitųjų gimnastika.

Uždegus ant statomojo geležinkelio stoties vandentiekio bokšto laužą ir pasirodžius dūmams, kaipo pavojaus signalui, į jojimo aikštę sulėkė išsiskirstę apylinkėje raiti šauliai. Greičiausiai į aikštę sujojo ir čia susitvarkė Telšių šaulių būrio šauliai. Už tai jie gavo pereinamąją pulko dovaną — taure.

Po „pavojaus“ prasidėjo įdomiausia rungtynių dalis-konkurai. Pirmieji jojo puskarininkiai, po jų šauliai ir paskiausiai karininkai. Karininkų užjojime pirmąją vietą laimėjo ltn. Juozaitis, jojęs kumele Jamaika, antrąją — jaun. ltn. Saulis arkliu Jaunas; puskarininkų užjojime pirmąją vietą laimėjo virš. Aksamitauskas arkliu Japonas ir antrąją virš. Nūtautas. ku-

mele Java. Šaulių užjome pirmąją vietą laimėjo šaulys ats. grand. Tamašauskas ir antrąją ats. ltn. Jakštas.

Po konkūrų į aikštę suėjo pulko mokomosios komandos mokiniai ir pradėjo komišką sportą. Labai gražaus įspūdžio sudarė ir raitųjų gimnastika - voltižiravimas. Raitųjų gimnastikos numerius geriausiai atliko eil. Kontautas, o komiškame sporte vikriausiai pasirodė eil. Rakickas. Visus laimėjusius pulko vadai pasveikino ir įteikė dovanas.

Tenka pažymėti, kad rengiant šias rungtynes Telšių ir Plungės miestų visuomenė parodė labai gražų pavyzdį aukodama pulko kariams labai vertingų ir gražių prizų. Pulkas irgi neatsilikio ir, be aukščiau minėtos pereinamosios dovanos, įteikė laimėjusiems šauliams taip pat gražias dovanas. B. K.

8 p. p. — MAKABI 7:4 (6:2)

Liepos 14 d. buvusios trečiosios šiaulių apygardos pirmenybių rungtynės tarp 8 p. pulko ir „Makabi“ futbolo komandų pasibaigė pulko naudai 7:4.

Makabi golus įmušė 3 iš kornerių ir 1 iš pabaudos.

Pulkas šiais metais nė vienu rungtynių nepralaimėjo

Ptr. Bukelis

9 p. p. — MARIJAMPOLĖS J.S.O. 5:1 (2:0)

Tik spėjo vytenininkai sugrįžti iš poligono, liepos 20 d. pasirodo aikštėje prieš Marijampolės J.S.O. Tai jau antros rungtynės. Pulkas vėl visai užtarnautai laimi ir šįkart 5:1.

Būsimasis kareivėlis

RYŠIŲ B-NAS — AUTO RINKTINĖ 4:1 (1:1)

Liepos 17 d. 5 p. p. sporto aikštėje buvo draugiškos futbolo rungtynės tarp ryšių b-no ir auto rinktinės. Nors ir jaunutė ryšininkų k-da, šiomet žaidžia vos pirmas rungtynes, bet pasirodė gana gražiai ir rungtynes laimėjo 4:1. Rindra

IR MES NEATSILIEKAM

Ryšių b-ne jau iš pat pavasario buvo pastebėta didelis susidomėjimas sportu. Dabar, artėjant kariuomenės sporto šventei, dirbama pilnu tempu. Kariai sportą yra labai pamėgę ir džiaugiasi, kad leidžiama ir duodama laiko sportuoti. Su noru atliekamą laiką praleidžia aikštėje treniruodamiesi. Ypač aktyviai dirba futbolininkai ir tikisi neapsileisti kitoms dalims.

Naujai įrengtoje kroketo aikštelėje taip pat matyt daug žaidžiančiųjų, o dar daugiau norinčiųjų išmokti žaisti. Labai patenkinti krocketininkai, kad programoje yra įtrauktas ir kretas. Rindza

MES LENKIAME KITUS

Paskiausiai kpt. Slyvausko iniciatyva ir rūpesčiu ryšių batalione įrengta kroketo aikštelė ir įsigyta visi žaidimo įrankiai.

Pažymėtina, kad šis sportas mėgiamas ne tik bataliono karininkų, bet ypač likt. puskarininkų, o taip pat ir kareivių. Tad kiekvieną dieną atliekamu laikų mes, ryšininkai, įvairiai, įdomiai ir naudingai praleidžiame laiką.

Būtų taip pat labai pageidaujama ir teniso aikštelė.

V. p. L. Jankauskas

SPORTO KURSAI

Liepos 18 d. prasidėjo 7 p. pulko liktinių viršilų ir puskarininkų sporto kursai. Kursuose dėstoma įvairių sporto šakų dalykai. Aikštėje mokosi po keturias dienas savaitėje nuo 14 val. iki 15 val. 30 m. Gr. Alf. Čiuprinskis

7 p. p. — TAURAGĖS „ŠAULYS“ 11:0

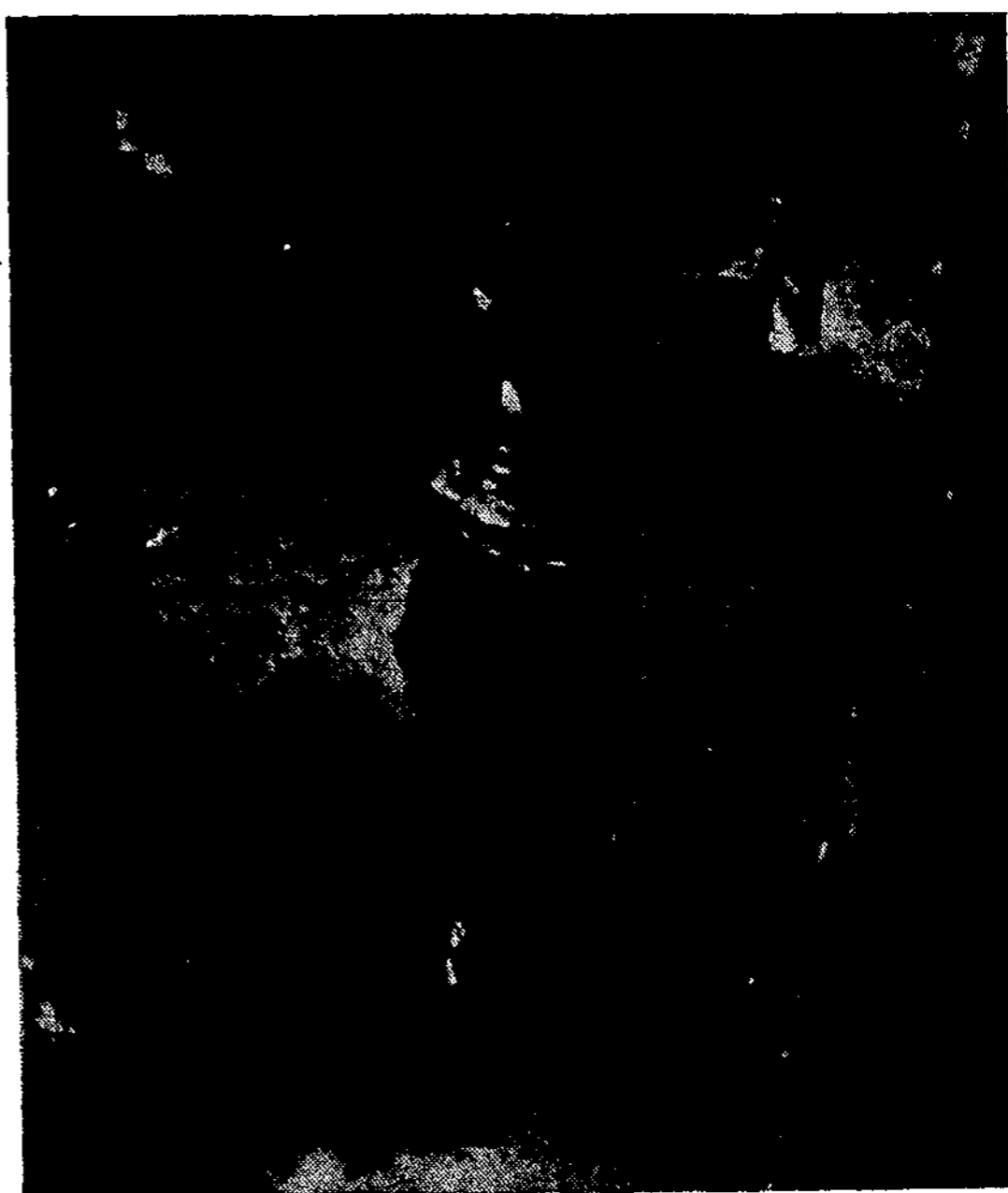
Liepos 21 d. 7 p. pulko aikštėje buvo futbolo rungtynės tarp Tauragės „šaulio“ ir 7 p. p. Rungtynėse pulkas pasirodė labai gražiai ir turi pasiekęs gan aukštą techniką. Pulkos komanda, nors jauna, bet sugebėjo tinkamai pasiręgti. Žaidėjai buvo beveik visi iš II bataliono.

Rungtynės laimėjo 7 p. p. 11:0.

Gr. Alf. Čiuprinskis

„ORIJĄ“ SIEKIA SŪDUVOS NUGALĖTOJO VARDU

Liepos 14 d. Marijampolės pulko aikštėje buvo futbolo pirmenybių rungtynės tarp Marijampolės J.S.O. ir S. Kalvarijos nugalėtojų. Rungtynėse baigėsi S. Kalvarijos „Orija“ naudai 3:2. Dabar „Orija“ lieka nugalėti Kybartų J.S.O. ir ji bus Sūduvos apygardos nugalėtoja.

Anksti rytą prie turniko

Dmt. Čibo foto

MSKA — SPINDULYS 6:2

Liepos 16 d. draugiškas futbolo rungtynes žaidė MSK A kl. komanda su Spindulio bendradarbių sudaryta komanda. Geresni buvo maistiečiai ir laimėjo 6:2.

AKADEMISK BOLDKLUB — RINKTINĖ II 4:3 (2:0)

Atvykusi iš Danijos futbolo komanda „Akademisk Boldklub“ (Akademine futbolo komanda) pirmas rungtynes žaidė VII. 20 kariuomenės stadione su Rinktine II. Pradžioje nieko daniško svečiuose nematyti. Tačiau vėliau ėmė vyrauti svečiai ir 40 m. iš arti padaro 1:0, o 43 m. iš toliau jau 2:0.

Antram puslaiky rinktinė geriau žaidžia, bet silpnai dirbęs puolimas labai apsunkino gynimą, kuris neįstengė apginti vartų ir įleido dar du golus: 15 m. ir 32 m., kurių antras gražus ir nesulaikomas. Daugelis buvo įsitikinę, kad toks katastrofiškas rezultatas ir liks, tačiau rinktinė pasispaudė ir... tris golus gražino atgal: 35 m. Federavičius — 1:4, 37 m. Federavičiaus siustą kamuolį įsodino danų k. havas — 2:4 ir 43 Paulauskas — 3:4.

AKADEMISK BOLDKLUB — RINKTINĖ I 2:0 (1:0)

Antras rungtynes danų futbolo komanda žaidė (VII. 22) su Rinktine I.

Žiūrovai tikėjosi, kad Rinktinė I geriau pasirodys negu Rinktinė II, tačiau per visą puslaikį danai geriau žaidė ir teko labai nusivilti. Tai iš dalies suteikė Žebrausko nebuvimas, Lingio silpnas žaidimas ir Sabaliausko nemokėjimas vesti žaidimą. Danai gi tikrai rodė gražų žaidimą, ypač puikiai valdė sviedinį. Vis dėlto mūsų rinktinė laikėsi. Tik 40 m. dėl beko Kymonto kaltės krinta pirmas ir paskutinis puslaikio golas.

Antram puslaiky žaidėjų pakeitimai rinktinę žymiai sustiprino ir ji iš danų paveržė persvarą, ypač antro puslaikio pusėj. Iki 26 m. buvo progų rezultatą išlyginti, ypač gavus pendelį, tačiau Lingis pataiko vartininkui į rankas. Po to rinktinė vėl didelį persvarą, bet į golą nesugeba gerai pataikyti. Danai gi atlyžo ir smarkiai gynėsi. Atrodė, kad 1:0 ir baigsis, tačiau 44 m. iš prasiveržimo dėl taktiškos beko kaltės danai įmušė antrą golą.

Danai žaidė aukštom ir ilgom pasuotėm ir mūsų didelę klaidą darė žaisdami taip pat. Reikėjo žaisti žemom ir staigiom pasuotėm ir danai būtų nugalėti. Deja, rinktinė to nepadarė.

Pažymėtina, kad danų komanda susideda beveik išimtinai iš studentų. Dauguma jų atvažiavo su žmonėmis.

KAUNAS — LIEPOJA — KLAIPĖDA

Liepos 21 d. Klaipėdoje buvo tradicinės tarp miestinės lengvosios atletikos rungtynės Kaunas — Klaipėda — Liepoja. Rungtynės kasmet vyksta dėl pereinamosios dovanos, skirtos Kauno miesto. 1930—1931 m. dovaną buvo laimėjęs Liepojus ir tetrūko tik vieno 1932 m. laimėjimo ir dovaną būtų laimėjęs nuosavybėn. Bet 1932 m. laimėjo Tilžė. 1933 m. pradedant, Kaunas žymia taškų persvara nugali kitus miestus ir šiemet dovaną laimi visiškai nuosavybėn.

Šiemet Kauno rinktinė pasirodė labai gerai. Tai liudija pasiekti rekordai. Tiesa, moterų rinktinė buvo silpnesnė, bet vyrų rinktinė labai gražiai užsirekomendavo ir matyti aiški pažanga. Daug ką žada jauni lengvaatletai Vierinas ir Augevičius, kurie per šias rungtynes laimėjo naujus rekordus.

Rungtynių techniški rezultatai: **Moterys:** 60 m 1) Jakobson (Liepoja) — 8,5, 2) Starosts (Liepoja) — 8,7, 3) Dzindziliauskaitė (Kaunas) — 8,7. 200 m Jakobson (L) — 28,5, 2) Starosts (L) — 29,7, 3) Damašauskaitė (K) — 32,0. 4 × 100 m 1) Liepoja — 55,7, 2) Kaunas — 58,5. **Rutulys.** 1) Puce (L) — 11,40, 2) Smiltiece (L) — 10,76, 3) Hagen (Kl.) — 10,95. **Diskas.** 1) Puce (L) — 31,19, 2) Hagen (Kl.) — 28,84, 3) Smiltiece (L) — 27,72. **Šokimas į tolį.** 1) Starosts (L) — 4,71, 2) Širvydaitė (K) — 4,44, 3) Hagen (Kl.) — 4,28. **Šokimas į aukštį.** Kosc (L) — 1,45, 2) Jakobson (L) — 1,35, 3) Dzindziliauskaitė (K) — 1,35. **Taškais moterų konkurencijose pirmą vietą laimėjo Liepoja — 71,5 t. II — Kaunas — 42,5 ir III — Klaipėda — 30 t. Vyrų:** 100 m 1) Tute (L) — 11,6, 2) Augevičius (K) — 11,7, 3) Bacevičius (Kl.) — 12,0. 400 m 1) Bakūnas (K) — 53,2, 2) Jermolajevs (K) — 53,4, 3) Nikitins (L) — 53,8. 1500 m 1) Šimanas (K) — 4:13,9, 2) Prizalgovskis (L) — 4:18,54, 3) Aronstamas (L) — 4:28,9. 5000 m. 1) Vietrinas (K) — 15:15,1 (Naujas Lietuvos rekordas), 2) Puce (L) — 16:21,8, 3) Laipnieks (L) — 16:26,8. **Švedų estafetė.** 1) Kaunas — 2:06,6, 2) Liepoja — 2:09,4, 3) Klaipėda — 2:15,6. **Rutulys.** Komaras (Kl.) 12,82, 2) Budrevičius (K) 12,58, 3) Tamulynas (K) — 12,43. **Diskas.** 1) Šačkus (K) — 38,07, 2) Tamulynas (K) — 36,28, 3) Komaras (Kl.) — 35,20. **Ietis.** 1) Tamulynas (K) — 52,73, 2) Circenis (L) — 48,77, 3) Kačergis (Kl.) — **Šokimas į aukštį.** 1) Komaras (Kl.) — 1,75, 2) Vabalas (K) — 1,70, 3) Augevičius (K) — 1,65. **Šokimas į tolį.** 1) Augevičius (K) — 6,67 (naujas Lietuvos rekordas), 2) Vabalas (K) — 6,50, 3) Komaras (Kl.) — 6,36. **Šokimas su kartimi.** 1) Vabalas (K) — 3,42, 2) Puce (L) — 3,32, 3) Šačkus (K) — 3,22. **Taškais skaitant Kaunas surinko 104,5 taško ir tuo laimėjo visiškai nuosavybėn pereinamąją dovaną; II — Liepoja — 70,5 t. ir III — Klaipėda — 53 tašk.**

LGSF GASTROLĖS NEPAVYKO

Pr. „Kario“ nr. buvom rašę, kad LGSF komanda išvyko į Estiją gastrolėms ir apie tai buvom žadėję pranešti. Deja, pranešam, bet liūdnai. LGSF pirmas rungtynes (VII. 16) pralaimėjo estų Puhkekodu net 5:0 (3:0), o kitą kartą (VII. 18) su Estonija pralaimėjo 2:3. LGSF dar buvo numačius važiuoti į Latviją, bet po tokios pradžios nevažiavo ir grįžo atgal.

ŠAUDYMO RUNGTYNĖS IŠ KARIŠKŲ ŠAUTUVŲ

Rugsėjo 22 — 23 d. d. Lietuvos šaudymo sąjunga rengia dideles šaudymo rungtynes iš kariškų šautuvų visokios sistemos, kaip vokiečių 98 m. pėstin., vokiečių 98 m. karabinų ir 1914 m. anglų Rosso Enfieldo. Bus šaudoma iš 150 m stačiom nuo rankos į 24 žiedų taikinį, po 5 šūvius, laikas — 1½ min., sąlygos 5 kliudymai = 95 taškai. Jose žada dalyvauti policija, šauliai, na, žinoma, ir kariai.

KLAIPĖDA — LIEPOJOS ASK 2:1 (1:1)

Liepos mėn. 21 d. Klaipėdoj žaidė Klaipėdos rinktinė su latvių ASK (Armijos sporto klubas) ir laimėjo 2:1.

DANAI RYGOJ BLOGIAU PASIRODĖ

Danų futbolo komanda „Akademisk Boldklub“ dvi dienas (VII. 17 ir VII. 18) žaidė Rygoje ir abejas rungtynes baigė lygiom. Su RFK 3:3 ir su Wanderers 3:3.

NAUJI LĖKTUVAI

Olandų Fokker'io dirbtuvės sukonstruktavo naujų lėktuvų. Pirmiausia minėtinas vienvietis naikintuvas „D-19“. Jis ginkluotas 3 kulkosvaidžiais. Be to, gali paimti dar bombų. Paskui — bombonešis „T-5“. Jis ginkluotas dviem 20 mm patrankėlėm, dviem sunk. kulkosvaidžiais ir 16 didelių bombų. Su dviem 650 a. j. varikliais šis bombonešis pasiekia 380 km per val. ir pakyla iki 4.250 m, o su dviem 860 a. j. varikliais — 405 km greitumo ir 4.000 m aukščio.

NAUJA PRIEŠTANKINĖ PATRANKA

Prancūzų Hotchkis firma sukonstruktavo naują 25 mm automatišką prieštankinę patranką, kurios duomens šie: didžiausias šaudymo tolis — 8.400 m, sviedinio svoris — 0,325 kg, pradinis greitis — 875 m per sek., 1.400 m atstume sviedinys pramuša 35 mm šarvą, dūminė trojektorija matyt per 3.500 m, sandėly 10 sviedinių, šaudymo greitis — apie 100 šūvių per min. Patranka sveria 540 kg.

MOTOCIKLAS SU ZENITINIU KULKOSVAIDŽIU

Amerikos J. V. kariuomenėje buvo mėginama prie motociklo pritaisyti didžiojo kalibro zenitinį kulkosvaidį. Kulkosvaidis pritaisytas viršum užpakalinio rato ant tam tikro stovo. Galima šaudyti tik vietoje stovint.

Ekspertų nuomone, mėginimai davę gerų vaisių. Todėl ateityje bus galima reikiamoje vietoje greitai sutelkti zenitinius kulkosvaidžius.

NAUJI ESTŲ ŠARVUOČIAI

Estų kariuomenė ilgai turėjo pasenusius „Ostin“ ir „Harford“ šarvuotus automobilius, kurie buvo vartojami didžiojo karo metu. Dabar šie šarvuočiai pakeisti naujomis „M-27/28“ tipo mašinomis, su angliška „Krossleg“ važiuokle.

Naujieji estų šarvuočiai sveria arti 5 t, ilgis — 5,02 m, plotis — 1,87 m, aukštis — 2,5 m. Variklis 4 cil., „Krossleg“ tipo, 45 a. j. Didžiausias greitis — 70 km per valandą. Šarvuotis ginkluotas 37 mm patranka ir 1 ar 2 kulkosvaidžiais. Šarvai 5—8 mm storumo, degalo atsarga 200 km. Įgula — 5 kariai.

PATOBULINTAS KULKOSVAIDIS

Italų pėstininkų žurnalas „Rivista di Fanteria“ rašo, kad italų kariuomenėje keičiamas sunk. kulkosvaidžių kalibras. Iki šiol vartojamas kulkosvaidžio 6,5 mm kalibro vamzdis pakeičiamas 8 mm vamzdžiu, nes dabartinio kalibro vamzdis pripažintas mažu ir netinkamu. Vamzdžių pakeitimas kainuoja žymiai pigiau, negu nauji kulkosvaidžiai. Po vamzdžio pakeitimo kulkosvaidžio svoris bus 40,2 kg, didžiausias šaudymo greitis — 600 šūvių per minutę. Šovinyne telpa 50 šovinių, šovinynas su šoviniais sveria 1,82 kg, tuščias — 0,32 g. Vamzdis gali išlaikyti 15.000 šūvių.

VOKIEČIŲ KARIUOMENĖS LENGVIEJI TANKAI

Dabar jau viešai kalbama apie tai, kad kariuomenės manevruose dalyvauja ištisos tankų kuopos. Tankai giriami kaip naujausias ir moderniausias vokiečių ginklas.

Šiomis dienomis išleista lengvųjų tankų serija, kurie stebina savo technika. Tanko įgula 2 žm., ginkluotas 2 kulkosvaidžiais. Šie tankai gali pasiekti nepaprasto greitumo ir, berods, bus varomi medžio dujomis.

VOKIETIJOS UOSTUOSE

Anglų spaudos žiniomis Wilhelmshafene jau baigta 6 specialiųjų stočių statyba. Šios stotys turės paslėpti bazę dūminėmis uždangomis, prieš aviacijai pasirodžius. Visa eilė tokių pat stočių dar tebebaigta.

Netrukus bus atstatyta Helgolando nardomųjų laivų bazė. Wilhelmshafeno rajone statomi požeminiai naftos ir vandens rezervuarai.

Dabar Wilhelmshafeno laivų statyklose dirba daugiau kaip 8.000 darbininkų, bet netrukus darbininkų skaičius bus padidintas iki 12.000.

Feljetonas

Poligono lauktuvės

Lauktuvės — paprotys gražus ir, jei daiktas bent dvylekio vertas, gali ir naudingas būti. Žinoma, dėl visa ko ir išimčių pasitaikyti gali. Bet anądie pas mus šeštoj kuopoj kažkas atsitiko, tai jau ne išimtis, o tiesiog dangun atmonijimo šaukianti kiauulystė. Šitokia kiauulyste likimas apvainikavo mūsų kuopos jauną kareivį Jeronimą Dūli.

Šita didi liūdnumą ir širdies sutrynimą sukelianti istorija buvo va kokia:

Tai buvo anuo kuprinių bruzdėjimo metu, kai viso pulko lūpos pagarbiai minėjo poligono vardą, tūlas jaunas kareivis, vardu ir pavarde Jeronimas Dūlys, popiečio metu tyliai sėdėdamas ir kažin ką riebę kramtydamas, su pavydu sekė vyresnius ginklo brolius, veikiai turėsiančius laimės pamatyti tą egzotiškąjį poligoną, kai jis tuo tarpu jaunas kareivis ir nabagėlis dažnai kazemate paklysdavo ir pulko apylinkes tėra matęs tik iki įgulos pirties.

— Nors lauktuvių parvežtumei, Broga, — nedrąsiai priminė Dūlys vienam iš pažįstamų eilinių.

— Lauktuvių? Kodėl ne — bet išleistuvių ar duosi? — pareikalavo Broga.

Dūlys žmogus ne titnagas ir bičiulį Brogą nulenkti nepašykštėjo. Kai Broga savo sąžinę apsunkino geroku kieto sūrio papenčiu ir Dūlio mamos, pačios geriausios visoj jų parapijoj šeiminkės, gamintą dešra, prižadėjo Dūliui iš poligono daug puikių dalykų parvežti.

Daug vandens Nemunu nubėgo, daug pulko virėjas jauniems kareiviams košės išvirė, kai vieną, po daugelio dienų grįžo laimingieji poligono didvyriai rudai nudegtais veidais, nukrypusiom batų kulnim ir apsvainikavę daugeliu laimėjimų nuožmiose kovose su „mėlynuoju“ priešu.

Kai rytojaus dieną šitie karo veteranai, ištiesę kojas, ilsėjosi ir pasakojo naujokams nuostabius poligono gyvenimo ir kovų epizodus, jaunas kareivis Dūlys nedrąsiai pareiškė Brogai savo pretenzijas.

— O taip, parvežiau! Bra mano žodis, kaip pinigai, — pasakė Broga svarų ir eilinio vardo vertą žodį.

Netrukus prieš smalsias Dūlio akis atsirado daiktas. Nedidelis, baltas, beveik apskritas ir minkštas.

— Kiaušinis! — nusprendė Dūlys, — greičiausiai lakštingalos ar gulgės...

— Eik tu, negali būt, — sako kažin kas, — padorus kiaušinis lukštą turi, dargi kietą...

— Tai greičiausiai gaidžio, — įsiterpė ir naujokas Šerpitis iš trečio skyriaus, — mano diedukas pasakojo, kad tokius minkštus kiaušinius tik gaidžiai tede da ir iš jų velnią išperinti galima.

— Baigt ginčus! — sako Broga ir, aplamai, nieko panašaus nėra, — kiaušinis, tai kiaušinis, bet nei gaidžio, nei gulgės, nei lakštingalos — o tiesiog poligono. Poligone tokių pilna. Nei lizdo, nei paukščio — stachiai žvyro duobėj. Trečios kuopos artelninkai frontė viena kiaušiniene ir tesimaitino.

Tokių faktų akivaizdoje Dūlys jaučia naujokų tarpe savo svorį ir, aplamai, geroka galva prašokęs kitus. Kaip padoriam kareiviui pridera, padėkojęs Brogai už taip didžiai vertingas poligono lauktuves, — tą taip retą ir labai brangų daiktą įvyniojo į minkštą popierių ir įdėjo į pat dėžutės dugną.

Praslinko trys dienos ir naktys. Pulkas vėl gyveno senu gyvenimu, poligono herojai virto paprastais mirtingaisiais, o jauni kareiviai mokėsi rikiuotės, statutus kalė ir kareiviškai gyveno.

Atsitiko, kad skyrininkas rytinį apžiūrėjimą vykdė, tikrino, kad kišenėse, spintelėse ir dėžutėse švara paveikslingai būtų užlaikoma ir, kad kartais kokia dezinterija neįsiveistų. Apžiūrėjo vienur kitur — lyg ir nieko. Atėjo ir Dūlio eilė. Panagės švarios, lova irgi dailiai paklota, išdulkinta, dėžutėj vėl viskas pagal karišką paprotį sutvarkyta, į popierių suvyniota: tabakas, batų šepetys, laiškų popierius, muilas, o apačioj gal metro ilgumo civiliška dešra mamos lauktuvių atvežta, o dezinterijos taip ir nematyt.

Pavertė skyrininkas popierių ir savo akim nebetiki — iš dešros driežas lenda. Rudas, biaurybe, ir su uodega.

— Čia gi dabar kas? — persigando skyrininkas.

Dūliui net žiaunas užrakino ir pakinkliai ėmė virpėti.

— Tai ką, cirką įrengti sumanei, ar smulkių šakų ūkį? — rūstinosi viršininkas.

— Ne, tamsta skyrininke, tai iš poligono...

— Iš poligono? Juk nebuvai poligone.

— Lauktuvių Broga parvežė... Poligono kiaušini... Baltą ir minkštą, o iš kiaušinio...

— Ar aš nesakiau, kad velnias išsiperės, — įsikišo Šerpitis, — diedukas juok pasakodavo...

Istorija, pagaliau, paaiškėjo ir pasekmių buvo; nors ir nedidelės, bet nešlovė prieš visą kuopą. O, be to, ir nusijuokia kai kas. Vargas kartais su lauktuve. Išimčių, matote, pasitaiko.

J. Ragutis

Ką pasakytų mūsų dainiai apie poligoną

(jei būtų rašę „Kuprinės pabiroms“)

K. DUONELAITIS

Vei, saulelė aukštai ties Rukla užkopus
Spinduliais savo mus vėl spirgina drūčiai,
Jogei smiltys šišon, lyg skauradoje kepa.
Pušaitės tūleropos ir krūmai keroti
Slėptuves ir prieglobstį ieškoti norėtų,
Beigi glaudžia lapus lyg susigėdę.
Slunkis eilinis bei jo draugas nuo Kintų
Žalnieriai geri prisilaiko davado
Ir grandinio Krizo paliepiną gavę,
Patlab su kitais maršruoja į priekį,
Idant priešą, kurs raudonuoju vadinas,
Iš pūškos savo partiestų jie ūmai.
— Ak bėda, — čia Slunkis guostis pagavo
Sopags, manding, bus koją nutrynęs,
Kad taip gaučiau aš būriškas vyžas,
Šiaip žūsiu Gaižiūnuose aš nabagėlis...
— Šiukštų Pričkus graudenti jį emė,
Bau tinka žalnieriui kovoje dejuoti,
Ženk tik drąsiai, kaip lietuvninkui dera,
Kaip barzdotoj gadynėje darė mūsiškiai,
O potam nugalėję neprietelių glūpą,
Mes kapijos pakrūmėje gersim iš plėčkų.

A. BARANAUSKAS

Kalnai kelmuoti, pakalnės smėlėtos
Patrankos trankos — nėra kur dėtis.
Čia pirma, kaip daugelis matė,
Šliaužiojo šile žalčiai, gyvatės,
Arba gyvūno nesimatė jokio,
Išskiriant gal vieną kitą burlioką.
Barsukai šičia sau olas rausė,
Tupėjo kiškis pastatęs ausį,
Arba tenai netoli šilosėdų
Klykavo naktį apuokai, pelėdos.
Senieji gi, kaip daugelis menas,
Sako, kad kipšai naktimis vaidenos,
Raganos esą baisios ten paneryje
Kepė žmogieną ir godžiai rijo.
Kur gi nūnai visa tat pasidėjo
Prietarai šitie išnyko, kaip vėjai.
Darbštūs pionieriai atvykę į šilą
Kirviais nutraukė šimtametę tylą.
Ogi toj pauksmėj, kur valdė Girinis,
Stojosi miestas iš palapinių.
Dunda patrankos, tanketės slenka,
Ogi tai vis prieš pėstininką menką.
Šis gi taipogi žino ką daro,
Duoda šarvuočiams jis irgi garo.
Žodžiu čia, kur pirmiau krankė varnos,
Kaujas mūs broliai, kaip prie Somės ir
]Marnos.

VIENAŽINSKIS

Sudie, kvietkele, man brangiausia,
Sudie, sudie lig kito kart,
Nes šiaip dar valandų aš gausiu,
Viršilos mėgsta pasibart.

Vos, vos šiandie gavau leidimą
Maždaug lig pusės devynių,
Klausyk trimičius triūbyt ima
Dievaž, ilgiau nebegaliu...

Einu kasdien vis į ataką,
Kaip liūtas puolu iš pasalų,
Širdis tik karui, meilei teko
Su ta mintim keliu, gulu.

Bet kaip matau iš tavo veido,
Matau iš tavo aš akių,
Kad tu ginklus visai nuleidai
O aš beginklio nepuolu...

PR. VAIČAITIS

Vai lėkite dainos palapinėje kurtos
Per šilą, per krūmus, per mūsų takus,
Pataikykite širdis vylyčiom perdurtas,
Pasiekit Onyčių, Maryčių namus.

Praneškite daineles ten kaime mergytėm,
Praneškite viską, kas tik čionai daros,
Kad kitą bernelį jos gal išigyti,
Mes jeigu negrįšim iš šio baisaus karo.

Ir jeigu, mergytėm šią žinią skausmingą
Išgirdus, ašaros upeliais nelyja,
Tai mums čia Gaižiūnuose jų irgi
]nestinga —

Onyčių mes rasim ir čia paneryje.

MAIRONIS

Sunku gyventi virėjui ant svieto
Sunku atvykus į šilą,
Kol pagamini kuopai kotlietus
Prakaitas srovėmis pila.

Paimi barščių, imi kopūstų,
Virini, kepini mėsą,
Nuolat čia žmogus keiti savo būstą,
Ir atsikvept kada nėsą.

Vos tik trimičius pakelia rytą,
Šoki ir veždi jau kavą,
Jeigu nebus ji laiku padaryta, —
Tuoju tave atakavo.

Patrankų dūmai, dūmai virtuvės
Maišosi viskas per vieną,
Stoviu nuolat prie šios savo slėptuvės
Maisto sargyboj kaip plienas.

K. BINKIS-ALIJOŠIUS

Vakare ties palapine
Linksmas sukinas grandinis,
Sako, vyrai, kaip smagu,
Ašen dainuočiau už du.

Prisiminęs Veroniką,
Juožas tveria armoniką
Ir netrukus palapinė
Trypia polką ir suklinį.

Kai nēr Onos ar Barboros,
Vyrai kimbasi į poras,
Pasičiupęs Jonas Tada
Žemę tranko batų padais.

Gražus vėsus miške oras,
Žiūri, šypsosi majoras,
Sako, kas kariauti moka,
Dailiai groja, mikliai šoka.

Sukas visa palapinė,
Vidury sukas grandinis,
Vis po porą, vis po du
Sukasi visi ratu.

Henr. Trakutis

Poligonas — tai kurortas O manevrai — tikras [sportas

I

Garbinga vieta — mūsų poligonas,
Čia vasaroja naujokas Jonas.
Pirmosios dienos nekaip jam sekas,
Čia jis kaip kurmis į žemės kasas.
Jei lizdą tokį jis susivijo,
Tai nemanykit, kad priešo bijo.
Mat, jis nenori būt pastebėtas,
Ir negarbingai priešo nudėtas.

II

Kad iš lėktuvo būt nematyti,
Reikia dar apkasą gerai apkaityti,
Todėl šakomis apkasą puošia,
Sau lizdą saugų Jonelis ruošia.
Apkase priešas jo nematys,
Užtat jam baimės daug įvayrs.
Visai teisingai Jonas protavo,
Ir apkasą savo gerai maskavo.

III

Priešo lėktuvas viršum skrajoja,
O apkase Jonas ramiai svajoja.
Šautuvą rankoj seniai jau turi,
Į priešą pusę nekantriai žiūri,
Kad tik jis priešą tuoj pastebėtų
Ir su medine kulka nudėtų,
Nes jis pavėjaus jokio nebijo,
Dėl to, kad lizdą saugų susvijo.

IV

Priešas išlindęs iš Ruklos dvaro,
Tiesiai pas vargšą Joną atvaro.
Žingsnis po žingsnio prie Jono žengia,
Priešas nežino ką jis jiems rengia,
O jis gulėdams savo gūžtoje,
Gerai pagąsdint priešą galvoja.
Greitai svajonė jo išsipildė,
Priešui „medinė“ kailį padilgė.

V

Priešas „medinės“ porciją gavo,
Į Ruklą bėga pas draugus savo,
Kad jie pagelbos greičiausiai duotų
Ir iš pavojaus juos išvadotų.
Priešas „medinės“ skonį žinos,
Daugiau su Jonu kariaut bijos.
Iš akių Jonui priešas išnyko,
Tiktai smėlyje pėdsakai liko.

VI

Taigi mūsų Jonas neapsiriko,
Šitas jam triukas gerai pavyko.
Jam net iš džiaugsmo prakaitas teka,
Širdis krūtinėj kaip kūju plaka,
Kad su „medine“ tiek daug padarė.
Mirtinos baimės priešui įvarė.
Jei jisai kulky plieno turėtų,
Tai visus priešus greitai nudėtų.

J. Kascenskas

Kas „Karį“ skaito, jam ranką tiesia —
Patsai sau kuria ateitį šviesią

LATVIJOS AEROKLUBO VEIKIMAS

Latvijos aeroklubas 1935 m. vasario mėn. 29 d. buvo perorganizuotas ir dabar veikia karo ministerijos prižiūrimas. Jo pirmininkas — susisiekimo ministeris B. Einbergs. Narių apie 10.000. Provincijoje yra 25 skyriai ir netrukus bus įsteigta dar 11 skyrių. Jelgavoje (Mintaujoje) yra sklandymo mokykla, kuri turi 19 sklandytuvų. Tuo tarpu buvo rengiami A ir B klasės sklandytojai, o nuo rudens bus rengiami ir C klasės sklandytojai. Rygoje veikia lakūnų mokykla ir statomi lėktuvai. Lėktuvus statybiniai ir atskiri klubo nariai savo lėšomis.

Klubo tikslas — civilinės aviacijos plėtimas ir valstybės saugumas. Todėl klubas populiarizuoja lakiojimą, rengia lakūnus ir kitus aviacijos specialistus, plečia aerodromų tinklą, remia aviacinę pramonę, padeda organizuoti valstybės oro saugumą, meteorologinę tarnybą ir priešcheminę apsaugą.

KAIP PARAŠIUTININKAS IŠGELBĖJO DRAUGĄ

„Krasnaja Zvezda“ pasakoja apie nepaprastą atsitikimą viename iš sovietų karo aviacijos aerodromų. Parašutinininkams Noskovui ir Krasikovui buvo įsakyta pasikelti lėktuvu ir iššokti iš jo su parašutais.

Lėktuvus pasikėlė į reikalingą aukštumą. Lakūnas davė ženklą parašutinininkams. Pirmasis iššoko Noskovas, paskui Krasikovas. Abu šoko iš šoninių lėktuvo durelių.

Noskovas, šokdamas, iš karto patraukė savo parašuto žiedą. Smarki oro srovė numetė išsprukusį parašutą ant lėktuvo stabilizatoriaus. Tačiau, parašutas greit nušoko nuo stabilizatoriaus ir parašutinininkas Noskovas pradėjo smarkiai kristi žemėn. Parašutas neatsidarė. Noskovas pamėgino atidaryti atsarginį parašutą, bet nesurado jo skirtoje vietoje. Kritimas traukėsi.

Ir štai Noskovas įsivėžė į svetimą atidarytą parašutą ir kažin koku stebuklu nuslydo ant parašutinininko nugaros. Tai buvo Krasikovas.

Krasikovas nepersigando ir smarkiai sušuko Noskovui:

— Atidaryk atsarginį parašutą!

— Aš jo neturiu! — atsakė Noskovas.

Pasirodo, kad Noskovas nematė atsarginio parašuto, kuris maskatavo prie jo kojų. Dviejų parašutinininkų kritimo greitis nepaprastai didėjo.

— Atidaryk mano atsarginį parašutą! — suriko Krasikovas.

Noskovas patraukė Krasikovo atsarginio parašuto žiedą. Ir paskutiniu momentu, kai mirtis jau buvo neišvengiama, 100 m atstume nuo žemės antrasis parašutas pagaliau atsidarė. Kelioms sekundėms pralinkus parašutinininkai laimingai nutūpė aerodrome.

Kariuomenės bibliotekos
1934 metais

Š. m. sausio 1 d. kariuomenėje buvo 81 biblioteka, iš jų 1 centrinė, 46 karininkų ir tarnybinės, 34 — karių. (Iki 1934 m. buvo vadinamos kareivių bibliotekomis).

Visose bibliotekose buvo 131.275 t. knygų ir žurnalų bei laikraščių komplektų. 1934. I. 1 d. bibliotekose buvo 122.818 t. Taigi per metus prisidėjo 8.457 t.

Skaitytojų per metus buvo 9.430 žm. Į skaičių įeina tik tie skaitytojai, kurie ėmė iš bibliotekų knygų į namus (kareivines). Tie skaitytojai, kurie pasinaudoja bibliotekų skaityklose laikraščiais ir žurnalais, bibliotekose neregistruojami. Dalių skaityklas lanko beveik visi kareiviai. 1933 m. skaitytojų buvo kiek daugiau — 10.500 žm., bet 1932 m. — 8.739 žm., o 1931 m. — 9.400 žm.

Perskaitytų tomų skaičius 1934 m. — 95.930, t. y. kiek mažiau negu 1933 m., kai buvo perskaityta 103.078 tom., ir beveik tiek pat, kaip buvo 1932 m. — 97.792.

Stambiausios bibliotekos šiuo laiku yra: kariuomenės (centrinė) — 18.250 t., karo technikos štabo — 6.593 t., 9 pėst. pulko karių — 6.406 t., karo ligoninės — 3.551 t., 2 ulonų pulko karių — 3.273 t., atskiros artilerijos grupės karių — 2.865, 9 pėst. pulko karininkų ramovės — 2.858 t., 5 pėst. pulko karių — 2.706 t., karo mokyklos — 2.656 t., geležinkelių kuopos karių — 2.654 t., ginklavimo valdybos tarnybinė — 2.613 t., 4 art. pulko karių — 2.557 t.

Per 12 met. bibliotekų turtas taip išaugo: 1923 — 39.446 t., 1924 — 44.408 t., 1925 — 45.748 t., 1926 — 58.668 t., 1927 — 67.172 t., 1928 — 75.962 t., 1929 — 91.636 t., 1930 — 97.093 t., 1931 — 109.068 t., 1932 — 111.289 t., 1933 — 122.818 t., 1934 — 131.275 t.

A. R-as

Galvosūkių 26 nr. sprendimas

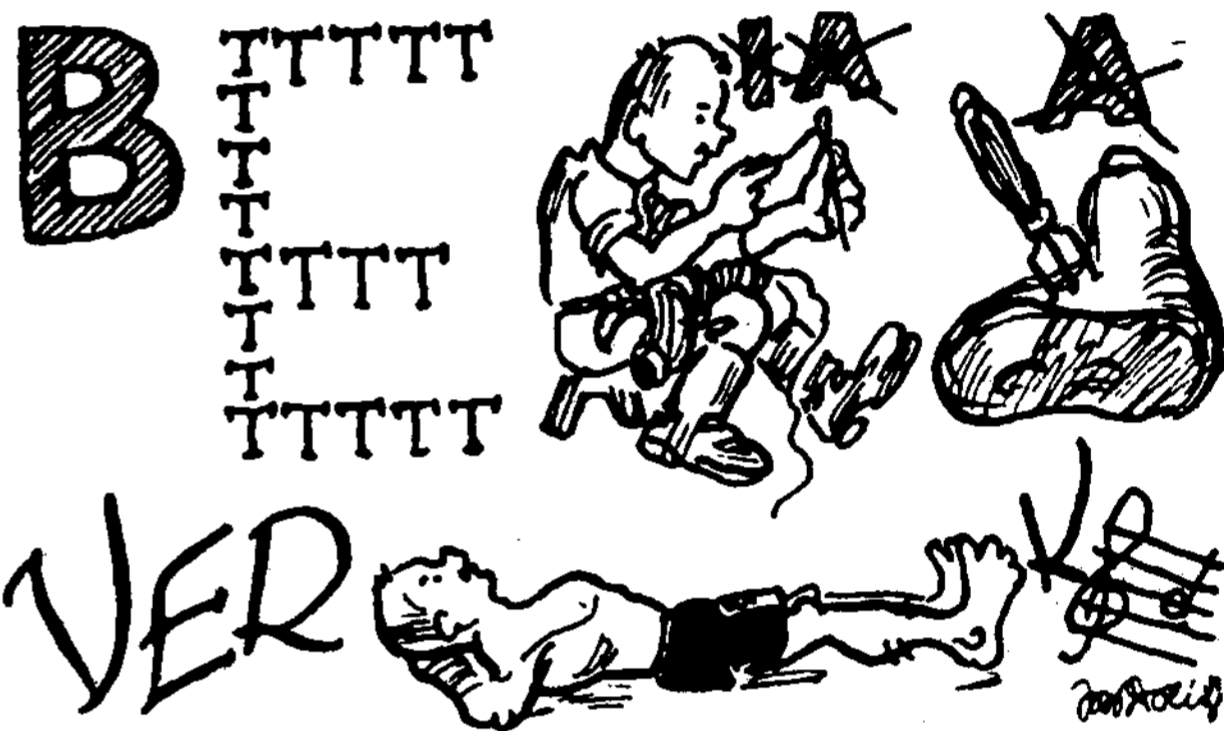
1. A — B . . . Chloras-Choras L
2. C — D . . . Malaka-Mala . . . . . AK
3. E — F . . . Liūtas-Litas . . . . . U
4. G — I . . . Albanas-Alba . . . . . NAS
5. K — L . . . Vanagas-Nagas . . . . . VA
6. M — N . . . Lalma-Lama I
7. O — P . . . Tinkas-Inas . . . . . TK
8. R — S . . . Uodas-Oda . . . . . US

X — Lakūnas Vaitkus.

Gerai išsprendė: 1) v. p. A. Pliauskys (I p. div. št.), 2) J. S. (k. t. št.), 3) v. p. Gelžinis (4 p. p.), 4) v. p. J. Zapkus (1 p. p.), 5) ats. v. p. Vaitiekūnas (K.), 6) eil. V. Raugas (Ryš. b.), 7) eil. V. Petrauskas (4 p. p.), 8) j. k. A. Šlapaitis (7 p. p.).

Galvosūkis Nr. 30.

(Vert. 1 tšk.)

Išpėkit, ką reiškia

Redakcijos atsakymai

Kar. J. Va. Nereikia ieškoti neaiškumų ten, kur viskas aišku. Reikia atidžiai perskaityti Vid. tarn. st. III d.

Eil. S. Zareliui. Kreipkis Tamsta į pulko gydytoją ir jis patars, kas reikia šiuo atveju daryti.

Simui Aidui. Tamstos eilėraščiai silpni. Nevark Tamsta ir nevalgink kitų.

J. K. Iš atsiųstų rašinių nė vienas netiks. Už 50 ct. tegalime išrašyti „Kari“ tik pusei mėnesio, todėl gausite tik Nr. Nr. 30 ir 31. Skolon nesiunčiame. Dėl karo tarnybos atlikimo kreipkitės į savo apskrities naujokų ėmimo komisiją. Ten viską plačiau paaiškins.

Papildintas
Karo mokslų žurnalas
„MŪSŲ ŽINYNAS“

Prenumeratos kaina metams: aktyviosios tarnybos ir atsargos karininkams — 25 lt.; atsargos kariams studentams, kariūnams, puskarininkiams ir kareiviams — 12 lt.; civiliams tarnautojams kareivių vietose 18 lt.; civiliams — 30 lt. Užsieny dvigubai.

Redaguoja plk. lt. Vytautas Steponaitis.
Leidžia Kar. Št. Spaudos ir Švietimo Skyrius.

Adr.: Kaunas, „Mūsų Žinynas“.